

Verksamhetsrapport 2019

Göteborgs Stads filmsatsning

2020-03-27

Innehåll

Verksamhetens förutsättningar	4
Kort bakgrund	4
Uppdraget	4
Filmkontoret Göteborg	5
Ekonomiska förutsättningar	6
Verksamhetsrapportens framställning	8
Omvärldsanalys 2019.....	9
Fortsatt systemomställning i snabb takt.....	9
Blir kakan större eller bitarna mindre?	10
Utvecklingstrender i Europa.....	12
Utvecklingstrender i Sverige	13
Hur möter de nationella strukturerna utvecklingen som sker?.....	16
Hur möter stadens filmsatsning den pågående utvecklingen och de behov som uppstår?	18
Kulturförvaltningens arbete under 2019	21
Uppdrag utifrån tidigare och nya politiska beslut	21
Uppdrag koordinering och utveckling.....	23
Strategiskt arbete utifrån stadens riktningsdokument	23
Strategiska strukturerna väcker uppmärksamhet.....	24
Filmsatsningens sex fokusområden	24
Uppdrag/Fokusområde: staden som inspelningsplats	29
Marknadsföring av stadens filmsatsning samt omvärldsbevakning	33
Uppdrag: produktionsstöd för film och rörlig bild.....	34
Produktionsstöd till film och rörlig bild	34
Projektstöd Pronto (filmproduktion).....	36
Ytterligare beviljade projekt inom fältet produktion av film och rörlig bild.....	36
Övrigt arbete under året.....	37
Några exempel på filmer som beviljats stöd av kulturnämnden och visats på filmfestivaler eller i andra visningsfönster	37
Beviljade verksamhetsstöd inom film och rörlig bild.....	38
Filmsatsningens samarbetsparter och deras arbete under 2019 ...	40
Film i Väst	40
Uppdrag i filmsatsningen.....	40
Beviljade projektstöd och nyckeltal över tid.....	41

Branschutveckling	43
Lindholmen Science Park	46
Uppdrag i filmsatsningen.....	46
Uppdrag projektfinansiering	46
Uppdrag branschutveckling.....	48
Uppdrag klusterområde.....	50
Business Region Göteborg	51
Uppdrag i filmsatsningen.....	51
After care undersökning 2019	51
Annat arbete kopplat till film och rörlig bild under 2019.....	52
Filmsatsningens planerade arbete 2020	53
Sammanfattning	55
Bilaga 1.....Kartläggning av Film och TV branschen	

Verksamhetens förutsättningar

Kort bakgrund

Sedan 2006 har Göteborgs Stad stöttat filmproduktion i Västra Götaland genom bidrag till Film i Väst. Med bred enighet beslutade Göteborgs kommunstyrelse under hösten 2013¹ om en handlingsplan för utveckling av området film och rörlig bild i Västsverige. Satsningen skulle ses som ”nästa steg” av filmutvecklingen i Västsverige och de åtgärder som inkluderades skulle fortlöpande utvärderas och eventuellt anpassas. Handlingsplanen för filmutveckling i Göteborgs Stad vilar på fyra ben. Ökat stöd till Film i Väst, stöd till Lindholmen Science Park för branschutveckling och innovation, stöd via Business Region Göteborg för tillgänglighet till staden samt ökat stöd från kulturnämnden till fri film och nya talanger. Kulturnämnden fick ansvaret att koordinera filmsatsningen, vilket stämmer väl överens med nämndens övriga uppdrag att samordna stadens arbete med kulturpolitik, konstpolitik och kulturplanering samt verka för ett regionalt, nationellt och internationellt samarbete inom kulturområdet.

Som strategier för att nå dessa mål lyftes följande punkter fram²:

- Stärka samverkan mellan Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen i filmfrågor.
- Öka filmproduktionen regionalt och lokalt.
- Öka det ekonomiska stödet till Film i Väst.
- Representation av Göteborgs Stad i styrelsen för Film i Väst.
- Skapa en basorganisation i staden för koordinering och filmutveckling.
- Ekonomiskt stödja projekt för fri film och nya talanger.
- Stödja branschutveckling och innovationer samt utbildning.
- Öka tillgängligheten till stadens miljöer för filmproduktion.

Uppdraget

Medel avsattes för en lokal basorganisation inom kulturförvaltningen, ett så kallat filmkontor med uppdrag att koordinera filmutvecklingen. I ansvaret fram till och med 2019 ingår följande uppgifter:

- Samverka med regionens filmaktörer.
- Koordinera och bevaka filmtillgängligheten i staden.
- Koordinera bidragsgivningen till Film i Väst.
- Koordinera bidragsgivningen till innovation, forskning och utveckling.
- Koordinera bidragsgivningen till fri film och talangutveckling.

¹ Göteborgs Stad, Kommunstyrelsens sammanträde 2013-11-13, §718, dnr 0686/12.

² TU utfärdat 2013-10-04, dnr 0686/12.

- Ansvara för uppföljning och rapportering till kommunstyrelsen i ordinarie uppföljningsrapporter.

Vid kulturnämndens möte 2015-09-29³ återrapporterades stadens filmsatsning och nämnden beslutade att kulturförvaltningen, i samarbete med berörda parter, skulle utarbeta konkreta förslag inom framtagna fokusområden samt årligen redovisa utvecklingen av uppdraget och åtgärder som vidtagits.

De sex strategiska fokusområdena är:

- Mätbar utveckling, transparens och kommunikation
- Talangutveckling och kompetensförstärkning
- Staden som inspelningsplats
- Geografiska utvecklingszoner
- Sociala mötesplatser och nätverk
- Kompletterande kapital

Den här rapporten beskriver arbetet inom ramen för filmsatsningen under 2019 och redovisar specifikt vilka åtgärder man har arbetat med inom de strategiska fokusområdena samt det planerade arbetet inför 2020. Filmsatsningen är baserad på och utgår från stadens inriktningsdokument Kulturprogrammet och Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018–2035.

Filmkontoret Göteborg

Filmkontoret på kulturförvaltningen består idag av tre roller; filmutredaren, samordnaren för filmlocations och filmutvecklaren. *Filmutredaren* handlägger stöd till fri filmproduktion och talangutveckling samt ansvarar för att ta fram förslag till beslut och administration av stödformerna. Det här görs i samråd med extern referensperson och övriga konststartssakkunniga kollegor på Enheten för kulturstöd. Beslut tas därefter i kulturnämnden. Rollen innefattar flera funktioner, bland annat kontakt med lokala filmare genom rådgivningsmöten och samtal, genom bevakning av lokala filmarrangemang samt till viss del genom att representera staden vid festivaler på ett lokalt plan. Under stycket ”Uppdrag: produktionsstöd för film och rörlig bild” följer en redovisning av det arbete som är genomfört under året.

Samordnaren för filmlocations arbetar nära de produktioner som befinner sig i staden. Syftet är att förenkla och skapa tillgänglighet. Projekten kommer från både lokala, nationella och internationella aktörer och spänner över samtliga genrer inom film och rörlig bild. Samordnarens arbete har primärt ett operativt fokus och innefattar allt från att vara behjälplig med var produktionsbolagen kan hitta en viss miljö och vilka tillståndsansökningar som krävs, till att hjälpa till om det finns behov av personal för produktionerna. Samordnaren arbetar tätt tillsammans med filmutvecklaren i strategiska frågor som syftar till att stärka samarbeten inom staden för att underlätta för produktioner. Under stycket

³ Göteborgs Stad, Kulturnämndens sammanträde 2015-09-29, §143, dnr 1445/15.

”Uppdrag: staden som inspelningsplats” följer en redovisning av det arbete som är genomfört under året.

Filmutvecklaren arbetar aktivt med de strategiska utvecklingsfrågorna för film och rörlig bild inom ramen för de sex framtagna fokusområdena⁴⁵.

Filmutvecklaren har en central roll i att koordinera den övergripande filmsatsningen samt knyta ihop filmaktörer lokalt, nationellt och internationellt. Uppdraget innebär också att arbeta som referensperson för några av stöden. Det nätverkande och den omvärldsbevakning som genomförs i det här uppdraget är viktiga delar och ger ett mervärde till fler aktörer än de som är direkt knutna till filmsatsningen. Uppdraget har ett stort fokus på att bygga nya strukturer, som följer den generella branschutvecklingen lokalt, med parter som representerar olika aktörer på en lokal, nationell och internationell nivå. Under stycket ”Filmutvecklarens aktiviteter under 2019” följer en redovisning av det arbete som är genomfört under året.

Filmkontorets kompetens sträcker sig över flera områden inom film och rörlig bild och arbetar med allt från övergripande strategiska samhällsekonomiska utvecklingsfrågor till praktiska insatser med kortare framförhållning. Genom Filmkontoret vill staden erbjuda en enhetlig, tydlig och effektiv service på bred front inom film och rörlig bild.

Ekonomiska förutsättningar

Enligt beslut i kommunstyrelsen⁶ har Göteborgs Stads filmsatsning en årlig budget på 13 miljoner kronor. 12 miljoner kronor koordineras av kulturnämnden, den sista miljonen är öronmärkt för klusterutveckling på Lindholmen och har betalats ut direkt från stadsledningskontoret till Lindholmen Science Park under åren 2015–2017 samt 2019. En långsiktig lösning för uppdraget kopplat till klusterområden är nödvändig och kulturförvaltningen arbetar aktivt med den här frågan under 2020. Uppställningen nedan innefattar de 12 miljoner kronor som kulturnämnden ansvarar för.

Under 2019 fördelades den årliga budgeten till satsningen på film och rörlig bild enligt följande:

Business Region Göteborg (BRG)	0,1 Mkr	Näringslivspolitiska frågor
Film i Väst	4,5 Mkr	Stöd till filmproduktion samt branschstärkande åtgärder
Kulturnämnden	1,9 Mkr	Filmkontor: drift av filmkoordinering samt

⁴ Göteborgs Stad, Kulturnämndens sammanträde 2015-09-29, §143, dnr 1445/15.

⁵ Göteborgs Stad, Kulturnämndens sammanträde 2017-03-28, §60, dnr 0346/16.

⁶ Göteborgs Stad Kommunstyrelsens sammanträde 2013-11-13, §718 dnr 0686/12

		samordning av filmlocations
Kulturnämnden	2,0 Mkr	Bidrag till projektstöd film och rörlig bild
Kulturnämnden	0,5 Mkr	Administration av projektmedel
Kulturnämnden	2,0 Mkr	Bidrag till innovativa projekt (bereds av LSP)
Lindholmen Science Park (LSP)	1,0 Mkr	Klusterarbete och branschstärkande åtgärder
S:A	12 Mkr	

På kulturnämndens möte 2019-12-19⁷ fattades beslut om en ny budget för filmsatsningen från och med 2020 och framåt, enligt nedan. Mer information om hur beslutet är formulerat finns under kulturförvaltningens arbete under 2019 sidan 20.

Business Region Göteborg (BRG)	0,1 Mkr	Näringslivspolitiska frågor
Kulturnämnden	1,9 Mkr	Filmkontor: drift av filmkoordinering samt samordning av filmlocations
Kulturnämnden	2,0 Mkr	Bidrag till projektstöd film och rörlig bild
Kulturnämnden	0,5 Mkr	Administration av projektmedel
Kulturnämnden	2,0 Mkr	Bidrag till innovativa projekt (bereds av LSP)
Lindholmen Science Park (LSP)	1,0 Mkr	Klusterarbete och branschstärkande åtgärder
Lindholmen Science Park (LSP)	1,0 Mkr	Stöd till klusterverksamhet
S:A	8,5 Mkr	

⁷ Bilaga 4 Kulturnämnden 2019-12-19 §261

Verksamhetsrapportens framställning

Förvaltningen sammanställer rapporten genom filmutvecklaren. Rapporten bygger på dennes perspektiv, arbete och erfarenheter samt på aktuella rapporter och statistik. Respektive part i filmsatsningen har bidragit med text utifrån det arbete de har genomfört under 2019. Statistik redovisas från olika externa aktörer och hänvisas till i fotnoter.

Omvärldsanalys 2019

Fortsatt systemomställning i snabb takt

Landskapet inom film och rörlig bild fortsätter att förändras i snabb takt. Den starka utveckling som har skett för serieformat fortsätter att befästa sin position. I European Observatory Audiovisual senaste mätning⁸, som undersöker innehåll och utbud på video on demand-plattformar för både film och tv, så framkommer det att serieformat står för det största utbudet med 78 procent. Vad som är intressant är att långfilmsformatet är tillbaka. Med betoning på lång. Netflix har under 2019 producerat ett stort antal längre spelfilmer som släpps genom att ha premiär på bio en till tre veckor innan de släpps på deras streamingtjänst. Filmbranschen har av tradition ett stort fokus på de olika filmpriser som finns, och upplägget är skapat för att filmerna ska ha en chans att tävla om priser som Oscars och Golden Globe. Streamingtjänsternas biofilmer släpps oftast i de större städerna på ett fåtal biografer. Martin Scorsese, som regisserade *The Irishman*, en film som nominerades till nio Oscars, refererar till att den filmen på grund av sin längd och de tekniska specialeffekter som behövdes inte var möjlig att producera av de stora studioproduktionsbolagen. Det var en väldigt dyr och komplicerad film att producera⁹. Men Netflix såg inte det som ett problem utan valde istället att se möjligheten med att få in fler prenumeranter och chansen att vinna Oscars. Till skillnad från de traditionella studiobolagen behöver Netflix inte sälja biobiljetter för att få in sina intäkter. För att ge ytterligare en bild av de snabba förändringar som sker kan nämnas att Netflix nu har börjat köpa biografer. Vad effekten av det blir vet vi först om ett år eller två. Netflix används genomgående i rapporten som huvudexempel på utvecklingstrender, eftersom de är den ledande vod-aktören med en global marknadsandel på 62 procent¹⁰.

Det är dock värt att nämna i sammanhanget att Netflix, trots nuvarande dominerande marknadsandel, väntas få ökad konkurrens av nya distributörer på väg in. Idag finansierar Netflix många av sina projekt via lån. De konkurrerande nya aktörerna har inga lån. Apple, till exempel, har i stället 250 miljarder i vinst, vilket ger helt andra utgångspunkter. Vid en jämförelse av Netflix med de nya aktörer som är på väg in är Netflix, med tanke på den affärsmodell de har med betalande användare och stora lån, mycket mer sårbart. Om antalet betalande skulle sjunka avsevärt och räntor gå upp, är Netflix framgång inte längre lika given. Detta är något som framtiden får utvisa.

Den tydliga signalen är dock att de tidigare strategier som innebar att svod, subscription video on demand, till största delen kopplades samman med serieformat är förbi. Nu visas och produceras en bred form av film och rörlig bild på Netflix. Det senaste segmentet de har tagit in är realityserier. Det pågår

⁸ <https://rm.coe.int/film-and-tv-content-in-vod-catalogues-2019-edition/168098f119>

⁹ New York Times 4 november 2020 <https://www.nytimes.com/2019/11/04/opinion/martin-scorsese-marvel.html>

¹⁰ The Global Television Analytics – parrotanalytics Q3 2019

också produktioner av animerade kortserier. Trots mindre hållbara affärsstrukturer så står de för en klar majoritet av marknadsandelarna och det är troligt att deras utveckling kommer att få genomslag i flera vod-sammanhang. Formatfönstrens tid är alltså med största sannolikhet snart över.

I årets Nostradamus rapport¹¹ spås den närmaste framtiden så här:

"Five years from now, our most fundamental assumptions about audiovisual storytelling, formats, and platforms will have been challenged by exposure to VR, AR, game engines, and deep fakes. Gen Z audiences, who will then be up to 30 years old, have always viewed media as interactive and co-creative. They will not be fazed, but neither will they be automatically loyal to formats of previous generations. It will be increasingly vital to understand for each piece of content which format, platform, or medium will serve it and its audience best."

Blir kakan större eller bitarna mindre?

Det går att konstatera att konsumenten i majoritet väljer att se sin film eller tv-serie på någon form av nätbaserad vod-tjänst. I nuläget finns ingen anledning att tro att det konsumentbeteendet kommer att förändras de närmsta åren. Hur ser då antalet användare av streamingtjänster ut på en global nivå? För att få en bild av vart utvecklingen är på väg kan vi börja med att se på den globala kartan över antalet personer som använder internet. Enligt siffror som Internet World Stats presenterade 2019 så ligger det procentuella antalet användare av internet globalt på 58,8 procent¹². Det vill säga att i dag använder mer än hälften av världens befolkning internet. Det är också intressant att se på fördelningen över de olika världsdelarna för att få en bild av var utvecklingen har störst potential. Nordamerika och Europa ligger i topp på cirka 89 procent vardera, därefter följer Latinamerika/Karibien, Oceania/Australien och mellanöstern på cirka 68 procent. Därefter följer Asien på 54 och sist Afrika på 39 procent.

Vad innebär då det här för den generella utvecklingen? Troligtvis kommer de världsdelar som redan nu ligger högt i antalet internetanvändare, och därmed också högt i antal användare av svod-tjänster, inte att stå för den största utvecklingskurvan under en längre tidsperiod. Däremot finns det en stor möjlighet för utveckling i de länder där den tekniska infrastrukturen är under uppbyggnad. I de fall den tekniska infrastrukturen finns på plats kan det finnas andra anledningar, som till exempel politiska intressen, som kan bidra till att utvecklingen inte blir lika stor. Företaget

Definitioner

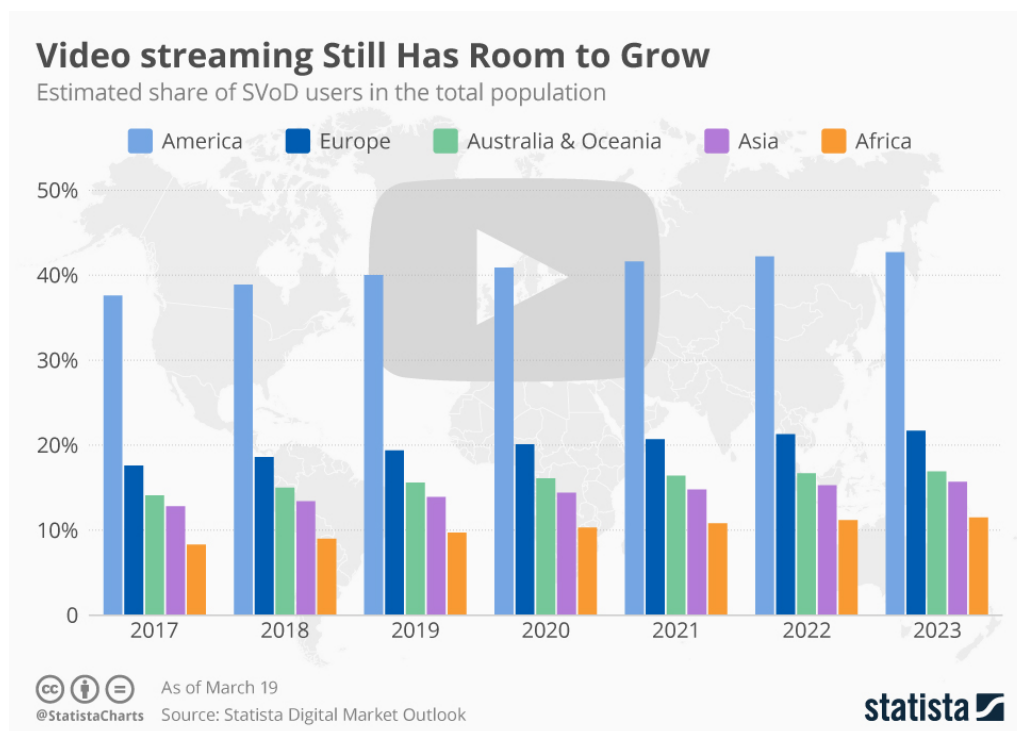
- **Vod** (Video on demand) syftar till innehåll online som publiken kan se när som helst.
- **Svod** (Subscription video on demand) syftar till innehåll online som publiken kan få tillgång till genom prenumeration och se obegränsat under prenumurationsperioden.
- **Tvod** (Transactional video on demand) syftar till innehåll online som finns tillgängligt för publiken för en engångsavgift, antingen som hyrfilm (DTR) eller köpfilm (EST).

¹¹ https://goteborgfilmfestival.se/wp-content/uploads/2020/02/GFF20_nostradamus-webb-v2.pdf

¹² <https://www.internetworldstats.com/stats.htm>

Statista gör analysen att den globala användarsiffran för svod kommer att växa från 250 miljoner 2018 till 450 miljoner 2022. Det är en total ökning med 80 procent¹³.

Det är fullt rimligt att utgå från den globala kartan när analysen för utveckling görs. De digitala kanaler som världsmedborgarna rör sig på idag har sällan gränser satta efter länder. En historia eller serie som produceras i Sverige kan mycket väl få ett stort genomslag i en helt annan världsdel. En lokal produktion kan utan problem nå en global konsumtion.

Diagrammet visar Statistas analyser av utvecklingstrender inom svod-användning på en global nivå. Det är intressant att jämföra dessa uppskattningar och den globala kartan över antal personer som använder internet, se ovan i brödtext.

Dessutom erbjuder allt fler stora streamingtjänster, som Disney plus, Apple Tv, HBO Max med flera, mer möjligheter till finansiering för originalinnehåll för film och rörlig bild. Samtliga av dessa bolag efterfrågar innehåll baserat på originalhistorier med lokalt fokus och hög grad av autenticitet. Under 2020 kommer Amazon prime Video, Apple +, CBS All Access, Disney+, NBC Peacock, Netflix, HBO Max, Quibi att tillsammans spendera 53 miljarder USA-dollar på originalinnehåll¹⁴. Det här är pengar som inte fanns i industrin för fem till sju år sedan. Så på frågan om bitarna blir mindre eller om kakan blir större är svaret tydligt; kakan blir större.

¹³ <https://www.statista.com/statistics/322737/svod-households-worldwide/>

¹⁴ EAVE Seminar *Streaming by the numbers* at When East Meets West by EAVE Finance expert Linda Beath, January 17th 2020

Utvecklingstrender i Europa

Europa ligger fortsatt högt i antal vod-användare. Och inom Europa så ligger Sverige, Danmark och Finland högt över medel i antal abonnemang¹⁵. Både Sverige och Danmark hamnar globalt på topp tio med över 70 procent¹⁶ användare i relation till befolkningen. Svod är fortfarande den snabbast växande audiovisuella marknaden i Europa och i nuläget finns det ingen anledning att tro att det skulle förändras de närmsta åren. Av de olika vod-tjänsterna så finns det två dominanta spelare, Netflix och Amazon, som tillsammans står för 80 procent av abonnemangen. Den generella utvecklingen av svod-tjänster spås fortsätta flera år till och det är högst sannolikt att tvod-tjänsterna kommer att drabbas av det.¹⁷

Utifrån ett politiskt perspektiv presenterade i februari 2018 Audiovisual Media Services Directive, som hanterar allt audiovisuellt innehåll inom EU, nya regler där de informerar att "TV broadcasters" kommer att bli tvungna att visa minst 50 procent europeiska produktioner av sammanlagd visningstid. Europeiska kommissionen¹⁸ fastslår att vod-tjänster måste garantera att minst 30 procent av utbudet har europeiskt innehåll samt att de måste marknadsföra detta utbud på ett tydligt och synligt sätt. Under 2019 så är siffran uppe i 26 procent, det vill säga att kraven inte är uppnådda¹⁹. Vad konsekvenserna blir vet ingen, men det är tydligt att det kommande år kommer att produceras ännu mer film, tv och rörlig bild med europeiskt innehåll.

Hela den affärsmodell för finansiärer och andra investerare som bygger på en återbetalning "down the line" är inte särskilt kompatibel med de generella svod-dealar som görs, det vill säga att producenterna får en ersättning som täcker allt vad gäller tid, format och territorier. Det finns dock undantag som visar att så inte är fallet. Netflix är till exempel mycket mer diversifierat än så i sina överenskommelser. De köper in allt från små projekt från mindre bolag till stora kommersiella produktioner från större bolag. Det som tidigare var problematiskt med första fönster och distribution via festivaler med svod-finansieringen är inte längre detsamma. Nu anpassas premiär och fönster mer och mer efter vilka behov och strategier projektet har²⁰. Det är också intressant att se att utöver att Netflix utökar sitt utbud gällande innehåll mot sina användare, så breddar de sin affärsbas och satsar mer infrastrukturellt genom att bygga studios och öppna upp fler kontor i Europa.

När European Audiovisual Observatory presenterade sin rapport om antalet biobesökare i Europa så visade den att det har ökat med 5,5 procent under

¹⁵ <https://rm.coe.int/eurovod-berlin-feb-2019-fontaine/168092e01a>

¹⁶ <https://www.statista.com/statistics/813698/svod-reach-by-country/>

¹⁷ <https://www.statista.com/statistics/1090598/svod-revenue-forecast-europe/>

¹⁸ European Commission Press Release February 10, 2018

¹⁹ EAVE Seminar *Streaming by the numbers* at When East Meets West by EAVE Finance expert Linda Beath, January 17th 2020

²⁰ EAVE Seminar at When East Meets West by EAVE Finance expert Linda Beath, 26 January 2016.

2019²¹. De har fortfarande inte presenterat filmernas ursprung, men de första siffrorna tyder på att uppgången främst drivs av en ökning av antalet antagna amerikanska filmer från år till år. Topprankade filmer i EU 2019 inkluderar The Lion King (USA), Avengers: Endgame (USA), Frozen 2 (USA) och Joker (USA/Kanada).

Utvecklingstrender i Sverige

Större budgetar kräver större finansiella muskler och den utveckling som innebär att koncernstrukturer köper upp produktionsbolag, och därmed säkrar hela värdekedjan: produktion, plattform, distribution, är fortfarande aktuell. Konsumenterna konsumerar mer rörlig bild idag, och nyckelfrågan är att erbjuda tittarna mer material, så bredden och mängden av material är viktig. Det finns också en del privata finansiärer som ser på möjligheterna att skapa egna plattformar och knyta produktionsbolag till dessa. Generellt sett blir det färre independentbolag nationellt, framförallt i Stockholm där de tidigare bolagsägarna/producenterna ansluter sig till något av de större koncernbolagen istället. Vad innebär det ur ett närings-, konstnärligt och samhällsperspektiv i allmänhet? Det finns olika risker med en sådan utveckling. En av dem är att det blir ett större fokus på kommersiella projekt genom att det vinstdrivande blir en starkare kraft.

De nationella strukturer som står för merparten av finansiering och övrigt arbete inom film och rörlig bild, har fortfarande stort fokus på det traditionella formatet film. Svenska Filminstitutet genomförde under 2019 en undersökning²² av svensk film på de olika vod-plattformarna, där de konstaterar att sedan 2011 har andelen av filmtittandet i Sverige som sker på vod-tjänster ökat dramatiskt, från cirka 4 procent till 30 procent (2018). Samtidigt har den fysiska köpmarknaden minskat kraftigt, vilket lett till ett intäktsfall i filmbranschen. Vod-marknaden har därmed blivit strategiskt viktig för filmen. Svensk film står för endast en tiondel av utbudet, men en fjärdedel av efterfrågan. Rapporten lyfter fram ytterligare skillnader mellan utbud och efterfrågan. 90 procent av filmerna på vod-marknaden finns tillgängliga som tvod, jämfört med endast 19 procent som svod. Utbudet sett till totalt antal titlar tycks dock inte överensstämma med efterfrågan på särskilda vod-tjänster. Slutsatserna av filminstitutets rapport summeras så här:

- Vod-filmer är oftast nordamerikanska och förhållandevis moderna.
- Filmerna finns på tvod-tjänster, men tittarna på svod-tjänster.
- Få svenska långfilmer är tillgängliga på svod-tjänster.
- Streamingsökmotorer leder filmpubliken till tvod-tjänster.
- Ett litet antal filmer på vod får en stor andel trafik.
- Nordiska tjänster är mindre inom svod, större inom tvod.

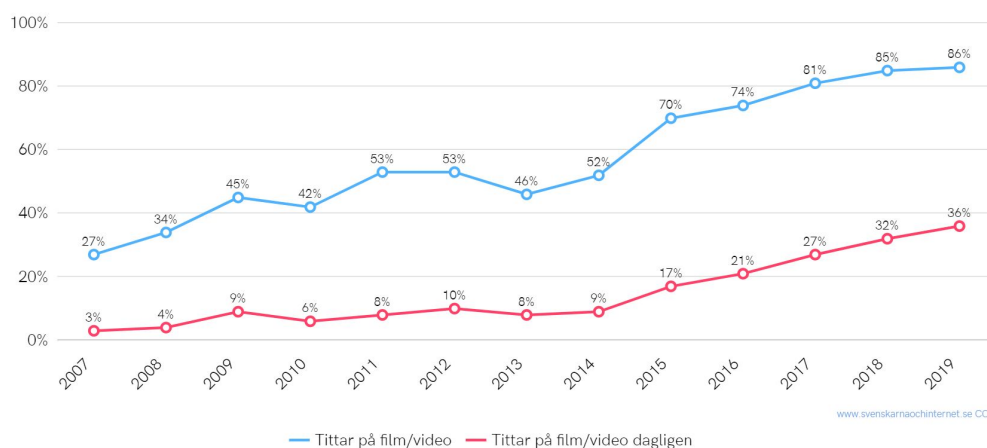
²¹ https://www.obs.coe.int/en/web/observatoire/home/-/asset_publisher/9iKCxBYgiO6S/content/eu-cinema-attendance-up-by-4-8-in-2019-showing-best-result-since-2004

²² <https://www.filminstitutet.se/sv/nyheter/2019/rapport-om-den-svenska-vod-marknaden/>

Hur ser då konsumtionen av film och rörlig bild ut på nätet? Internetstiftelsen släpper varje år sin rapport *Svenskarna och internet*²³ och den visar ganska tydliga trender.

Beteendet att konsumera film och rörlig bild på nätet bara ökar. Det föds nya konsumentbeteenden med nya generationer tack vare utvecklingen av teknik. Med andra ord, folk ser mer film och rörlig bild än någonsin tidigare. Dock är konsumtionen inte alltid kopplad till affärsstrukturer som gör att upphovsmakaren av materialet får någon ekonomisk vinning av det. Däremot kan upphovsmakaren bakom ett framgångsrikt material på till exempel Youtube få stor uppmärksamhet och genom det få det lättare i finansieringsfasen av nästa projekt. Youtube är den största videotjänsten på nätet. 87 procent tittar dagligen.

Diagram 8.4 Andel av internetanvändarna (12+ år), Tittar på film/video på internet minst någon gång respektive dagligen, år 2007–2019

Diagrammet visar utvecklingskurvan av svenska befolkningens konsumentvanor av att titta på film och rörlig bild 2007–2019. 98 procent av Sveriges befolkning har idag tillgång till internet²⁴

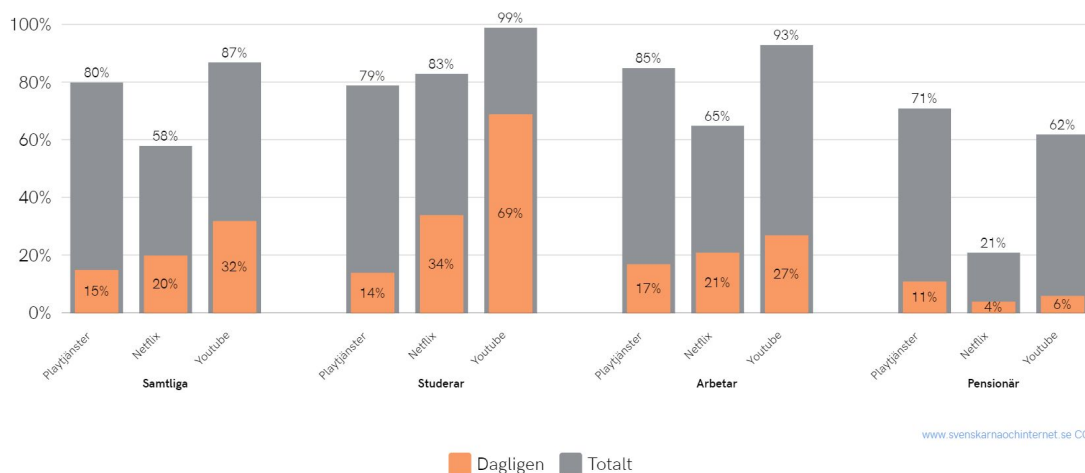
Även tv-kanalernas playtjänster och prenumererade streamingtjänster, som till exempel Netflix, växer. Totalt har tittandet på Netflix nästan tredubblats de senaste tre åren. 2015 låg det på 28 procent totalt.²⁵ Det är överlag studenter som tittar mest frekvent på film och video på nätet, men även målgruppen som arbetar ligger högt.

²³ https://svenskarnaochinternet.se/?gclid=CjwKCAjwguzzBRBiEiwAgU0FT8RI-NfwOGrgRf83PsMAcLccxJXhO1f8mPVp8n4FOz6kwdu7HJDbvRoC_NoQAvD_BwE

²⁴ <https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2019/allmant-om-internetutvecklingen/>

²⁵ <https://2018.svenskarnaochinternet.se/titta-fler-tittar-pa-video-pa-internet/over-halfen-tittar-pa-netflix/>

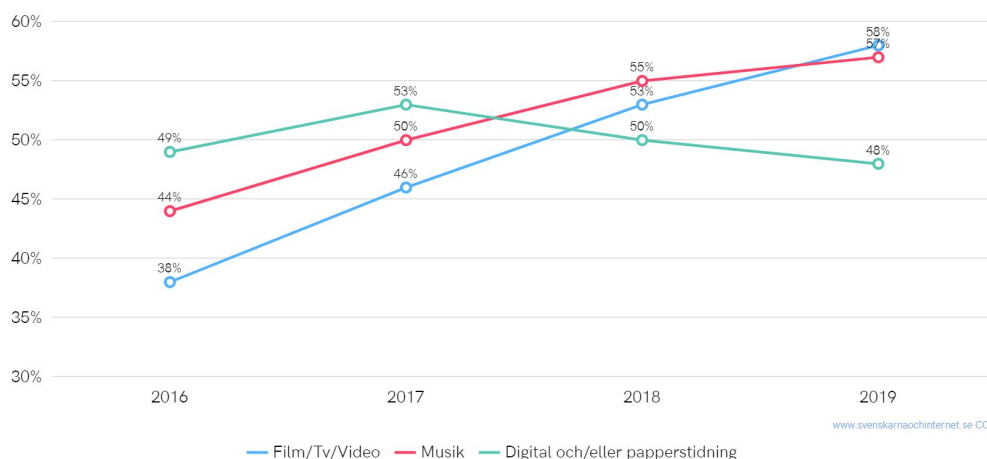
Diagram 8.6 Andel av internetanvändarna (12+ år) Tittar på tv-kanalernas playtjänster, Netflix respektive Youtube minst någon gång (totala stapeln) respektive dagligen (orange del av stapeln), Sysselsättning år 2019

Diagrammet visar andel av internetanvändarna som tittar på tv-kanalernas playtjänster, Netflix respektive Youtube minst någon gång (totala stapeln) respektive dagligen (orangea stapeln) under 2019.

I takt med att antalet tittare på nätet ökar har betalningsviljan för att prenumerera på videotjänster på nätet också ökat stort de senaste åren. Under 2019 är det 58 procent av internetanvändarna som betalar för film/tv/video på nätet. Det är den mediatjänst som ökar mest. Samtidigt förändras hur vi tittar. De, vars tv-tittande gått över till en blandning av playtjänster och streamingtjänster, väljer att titta mer oregelbundet på skärm och inte lika regelbundet som tidigare på traditionell tv. Betalningsviljan för att nyttja film/tv/video är också förhållandevis hög. Framför allt är det målgrupperna som studerar och arbetar som gärna betalar för abonnemangstjänsterna. Studerande står för 74 procent och arbetande för 65 procent av totala andelen internetanvändare.

Diagram 8.26 Andel av internetanvändarna (12+ år), Betalar för abonnemang/prenumeration på film/tv/video, musik, dagstidningar år 2014-2019

Diagrammet visar andelen internetanvändare som betalar för abonnemang/prenumerationer för film/tv/video, musik, dagstidningar under 2016–2019²⁶.

Biobesöken i Sverige 2019 minskade totalt med 3 procent, vilket innebar en besökssiffra på 15 899 644 besökare.²⁷ Under hela 2000-talet har biobesöken pendlat mellan 15–18 miljoner per år, beroende på vilka filmer som visats och hur publiken har lockats av dessa. Besöken för svensk film hade en andel på 13,2 procent, vilket är en minskning med cirka 3,5 procentenheter jämfört med året innan. Filmerna med flest besökare dominerades av utländska produktioner. Inga svenska produktioner finns representerade på topp tio-listan för 2019. Mest sedda svenska film är *Bamse och dunderklockan* med 220 029 besökare. Det är omöjligt att ange en anledning till varför svensk film går sämre på bio under 2019.

Globaliseringen har i det här fallet troligtvis gett en negativ effekt, då marknaden styrs av ägare som ligger längre ifrån det lokala. Idag påverkas det svenska biografmonopolet i sämre fall via Kina, USA och London där kännedomen om den svenska marknaden är svagare.²⁸ Filmstaden och hälften av Svensk Bio (som tillsammans står för cirka 90 procent av alla biobesök i Sverige), ägs idag av AMC (USA) som i sin tur ägs av kinesiska Wanda.

Hur möter de nationella strukturerna utvecklingen som sker?

Som ett led i den nya helstatliga filmpolitiken arbetade Svenska Filminstitutet fram ett nytt och reviderat stödsystem för utveckling och produktion av ny svensk film. Det började successivt införas under 2018. Syftet var att skapa stöd som samtliga, både var för sig och tillsammans, arbetar för att ny svensk film

²⁶ <https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2019/mediekonsumtion-titta-lyssna-och-lasa-digitalt/for-betalar-for-film-och-musik-online-an-for-tidning/>

²⁷ Biografstatistik 2019 <https://mb.cision.com/Main/19079/3006878/1173327.pdf>

²⁸ <https://filmivast.se/download/verksamhetsberattelse-och-uppdagsrapportering-2019/>

ska kunna nå de uppsatta målen. Stödsystemet ska verka för utveckling, kontinuitet och kompetens och vara transparent, hållbart och modernt.

De traditionella strukturer som den tidigare film- och tv-världen är uppbyggda utifrån behåller i mångt och mycket samma former. Det finns några avsteg från det, SVT har till exempel uppdaterat sina format för att möjliggöra för mindre bolag att producera serieformat. Överlag återspeglas dock inte den systemomställning som har skett inom film, tv och rörlig bild i de strukturer som ska stötta industrin. Tvärtom är merparten kvar i den traditionella projektstödsstrukturen. Det innebär att det är svårt för filmskapare och bolag att följa den utveckling som sker, och strukturerna i sig utgör i sämsta fall problem och hämmar istället för att följa utvecklingen och underlätta för aktörerna. Allt från tidigare affärsmodeller och distribution till strategier kring finansiering har i dag nya förutsättningar. Det innebär att det uppstår luckor som behöver överbyggas och/eller fyllas för att de aktiva aktörerna inom industrin ska ha en möjlighet att överleva. Det handlar i många fall om ett kompetensglapp som rör bland annat generell affärskunskap, marknadsföring och kommunikation, manus och idéutveckling och ny teknik. De lokala aktörerna kan också behöva annan typ av hjälp som till exempel nätverkande med nya aktörer och kunskapshöjande insatser utifrån de nya strukturer som finns.

Under året har det varit framförallt två gemensamma frågor som diskuterats på en nationell nivå; *bristen på arbetskraft* samt *produktionsincitament*. Bristen på arbetskraft är en naturlig följd av att det produceras mer film och rörlig bild. Den ökade produktionen av serieformat sväljer en stor del personal överlag. Under 2019 har det bland annat startats en ny filmarbetarutbildning i Stockholm med inriktning på produktionsledare och platschefer samt en ny manusutbildning på YRGO här i Göteborg. Efter ett gemensamt initiativ av flera stora aktörer (Film- och TV-producenterna, SFI, Teaterförbundet, Oberoende filmares förbund, SVT, regionala produktionscentra, Bonnier Broadcasting m.fl.) genomfördes också en förstudie vars resultat nu lett till att arbetet med bildande av en yrkesnämnd för film- och tv-branschen ska sätta igång. Förebilden är brittiska Screen Skills, och målet är att långsiktigt säkra branschens tillgång till rätt kompetens. Det gäller främst filmarbetare som arbetar på set under en filmproduktion.

Frågan om *produktionsincitament* har också diskuterats flitigt under året. Regeringen gav 2017 Tillväxtverket i uppdrag att utreda frågan om införande av produktionsincitament för film- och tv-produktion i Sverige. Uppdraget utmynnade i en genomarbetad rapport²⁹ vars slutsatser är att förutsättningarna för att införa förslaget är goda. Produktionsincitament skulle göra Sverige konkurrenskraftigt i en omvärld där nästan alla länder i Europa idag har produktionsincitament. Produktionsincitament skulle bidra till att stimulera finansieringen av svensk film- och tv-produktion, stärka företagen, öka omsättningen, bidra till att personal anlitas i Sverige samt stärka kompetensen i branschen och i övriga kulturella och kreativa näringar.

²⁹ Tillväxtverket Fler filminspelningar till Sverige Pub.nr: Rapport 0239

Den grupp som arbetar med frågan aktivt, och som består av olika representanter från de traditionella strukturerna, har fokuserat på att förflytta dialogen mer mot näringspolitiken, då det främst är en näringsfråga det handlar om. I skrivande stund finns inga konkreta förslag från finans- eller näringsdepartementet, men det är högst troligt att dialogen kommer att fortgå även under nästa år.

Hur möter stadens filmsatsning den pågående utvecklingen och de behov som uppstår?

Vad innebär den här utvecklingen för film och rörlig bild utifrån ett närings-, samhälls-, och konstnärligt perspektiv? Och vad kan Göteborgs Stad göra genom sin filmsatsning? Ganska mycket faktiskt. Det går ganska snabbt att konstatera efter ovan givna trendspaningar på global och nationell nivå att finansiering troligtvis inte kommer att vara den avgörande framgångsfaktorn i en nära framtid. Som offentlig aktör behöver Göteborgs Stads filmsatsning ta ett större ansvar och *skapa hållbara strukturer* för nuvarande och framtida utveckling. Följande trender går att utläsa:

- Formatfönstrens tid med största sannolikhet förbi inom en snar framtid.
- Den globala användarsiffran för svod kommer troligtvis att växa med 80 procent 2018–2022. En lokal produktion kan nå en global konsumtion.
- Det är en stor mängd monetära medel på väg in i industrin. Det är troligt att det främst är de största koncernbolagen som kommer få ta del av dem.
- Antalet biobesökare i Europa ökar under 2019 med 5,5 procent. Svenska biobesökare³⁰ har minskat med 3 procent, men ligger fortfarande inom ramen för de senaste årens utveckling. Det är andelen svensk film som har minskat i synnerhet.
- Samtliga av de nya stora vod-bolagen efterfrågar innehåll baserat på originalhistorier med lokalt fokus och hög grad av autencitet.
- Koncernstrukturer köper upp produktionsbolag för att säkra upp hela värdekedjan. Det blir färre mindre, oberoende produktionsbolag. I sämsta fall innebär det här att det blir ett större kommersiellt fokus i projekten.

³⁰ https://www.obs.coe.int/en/web/observatoire/home/-/asset_publisher/9iKCxBYqiO6S/content/eu-cinema-attendance-up-by-4-8-in-2019-showing-best-result-since-2004

- Det konsumeras film och rörlig bild mer än någonsin tidigare, men de största fönstren har inte en finansiell modell som ger upphovsmakaren intäkter. 87 procent av Sveriges internetanvändare (totalt 98 procent av hela befolkningen) ser på Youtube dagligen.
- Det finns en hög betalningsvilja för att konsumera film/video/rörlig bild på nätet, totalt 58 procent av alla internetanvändare i Sverige under 2019. De skandinaviska länderna ligger högt globalt utifrån antal betalande konsumenter av vod-tjänster.
- Traditionella branschstrukturer har inte i någon större omfattning förändrats utifrån den systemförändring som sker inom området film och rörlig bild.
- De mindre, oberoende bolagen blir färre. Det är ett problem för både konsten, näringen och samhället som sådant.
- Som offentlig aktör så är det rimligt att fokusera på att skapa hållbara strukturer som möjliggör och främjar den generella utvecklingen och därmed de lokala aktörerna.
- Allt från tidigare affärsmodeller till distribution och strategier kring finansiering har idag nya förutsättningar, vilket innebär att det uppstår luckor som behöver överbyggas och/eller fyllas för att de aktiva aktörerna inom industrin ska ha en möjlighet att överleva. Det handlar i många fall om ett kompetensglapp som rör bland annat generell affärskunskap, marknadsföring och kommunikation, manus och ideutveckling samt ny teknik.
- Filmerna finns på tvod-tjänster men tittarna på svod-tjänster. Få svenska långfilmer är tillgängliga på svod-tjänster.

Stadens filmsatsning fyller upp flera av de behov som finns inom film och rörlig bild. En övergripande strategi är att inte koppla de olika insatser som görs till specifika format. Den traditionella projektfinansieringen är *en* del av flera insatser som görs. Innovation är idag ett viktigare inslag än någonsin. Det är viktigt att fortsätta arbetet med att bygga hållbara strukturer för en bred målgrupp, eftersom det behövs ett brett upptagningsområde för att öka möjligheterna till utveckling och nyskapande.

Genom de *finansiella stöden* på LSP säkrar staden upp att även mindre oberoende bolag och andra aktörer får möjlighet att arbeta fram bättre underlag inför kontakt med beställare under utvecklingsprocessen. Ur ett näringslivsperspektiv innebär övergången från film till serieformat en problematik för de mindre och medelstora företagen genom att de inte har samma ekonomiska förutsättningar som de större (koncern)bolagen. Ett viktigt steg är att möjliggöra för aktörerna att få in mer resurser under utvecklingsfasen, som har ökat både i tid, arbete och ekonomisk omfattning. De

mindre och medelstora bolagen har fortfarande bra förutsättningar att producera film i olika längd och format, men har i nuläget svårt att få trovärdighet att finansiera och producera serieproduktioner utan hjälp av större bolag. Genom det *finansiella stödet* på kulturförvaltningen erbjuds mjuka finansieringsmedel riktade mot fri film och *talangutveckling* i en tid då konstformen film och rörlig bild drar allt mer mot kommersiella/kapitalistiska intressen.

Genom att erbjuda löpande *kompetensutveckling* kopplat till de nya strukturerna stärks de lokala aktörerna.

Den behovsinventering av kompetensförstärkning³¹ som kulturförvaltningen genomförde 2017/2018 är i högsta grad aktuell som riktlinje. Det framkom tydligt att de intervjuade önskade kompetensutveckling inom fem områden. Manus och ideutveckling, Strategiskt affärsmannaskap, Kommunikation och Marknadsföring, Internationalisering samt Ny teknik. Dessa områden har varit prioriterade i alla kompetensutvecklande insatser som är genomförda inom stadens parter, och det är fortfarande högst aktuellt att erbjuda kompetensutveckling inom dessa områden.

Efterfrågan som de nya streamingtjänsterna skapar i form av innehåll baserat på originalhistorier med lokalt fokus och hög grad av autencitet möts upp på ett bra sätt av Manusfabriken som består av lokala, professionella manusförfattare som skriver för en bred genre inom film och rörlig bild.

Successionsordningen/*talangutvecklingen* säkras till viss del av residensplatserna som erbjuds varje år.

Universitetskursen *Att hitta sin publik*, som är ett samarbete mellan Filmkontoret, Akademin Valand och Handelshögskolan, erbjuder *kompetensutveckling* inom marknad, kommunikation och målgruppsanalys. Det gör även samarbetet med internationella aktörer med spetskompetens inom olika områden. Samarbetet med Torino Film Lab säkerställer en ökad kompetens inom manusskrivande och paketering/profilering för serieformat. Samarbetet med Alphapanda stärker kompetensen inom marknadsföring och kommunikation på en internationell nivå.

Givet den utveckling som sker inom film och rörlig bild är det viktigt med en genomgående hög grad av service till de produktioner som kommer hit och ska spela in eller som redan verkar i staden med omnejd. Det är viktigt att det finns en infrastruktur med hög nivå som är van att hantera all form av film och rörlig bild. Här fyller det uppdrag som samordnaren för filmlocations har en viktig roll, det vill säga att öka *tillgängligheten till staden* samt *klusterområdet* Gothenburg Film Studios på Lindholmen.

Fysiska *mötesplatser* för att lyfta och synliggöra de lokala aktörerna ordnas bland annat genom forumet Göteborgs Film & Tv-bar, där filmskapare berättar om pågående projekt för en publik i ett öppet och generöst samtal.

Filmkontorets instagramkanal gästas varje månad av en lokal aktör och har formats till ett digitalt *nätverk* med aktörer på en lokal, nationell och

³¹ Göteborg – en växande filmstad <https://qoteborg.se/wps/portal?uri=qbglmk%3a201683013835631>

internationell nivå. Audiovisual Days på Lindholmen står för ett genreövergripande mötesforum som blandar olika delar av film och rörlig bild. Genom att kontinuerligt bevaka utvecklingen av området film och rörlig bild, säkerställer staden att det erbjuds strukturer som får det lokala kultur- och näringslivet att växa och stärkas i sin roll.

Kulturförvaltningens arbete under 2019

Kulturförvaltningen arbetar internt med filmsatsningen på bred front. Förutom de tre uttalade uppdragen som kulturförvaltningen har i form av att fördela monetärt stöd riktat till talangutveckling och fri film, tillgänglighet till staden samt koordinering och strategisk utveckling, så arbetar bland annat kulturförvaltningens kulturstrategiska avdelning med viss bevakning. Efter uppdrag från kulturnämnden utför de också utvärderingar och utredningar inom konst och kultur i staden.

Uppdrag utifrån tidigare och nya politiska beslut

I slutet av 2017 fick kulturförvaltningen i uppdrag av kulturnämnden att utvärdera hur filmsatsningen fallit ut³². Utvärderingen genomfördes av den kulturstrategiska avdelningen och var klar i april 2018. Kulturnämnden beslutade att gå på de förslag som presenterades, därefter skickades frågan vidare till kommunstyrelsen. I december 2018 beslutade sedan kommunstyrelsen att kulturnämnden skulle få i uppdrag att återuppta dialog och samverkan med Västra Götalandsregionen för ytterligare avstämning i frågan om bidraget till Film i Väst inför år 2020 och framgent. Kommunstyrelsen beslutade även att framtida beslut om filmsatsningens utveckling ska ligga hos kulturnämnden.

Under 2019 inledde kulturförvaltningen ett arbete med att revidera handlingsplanen för Göteborgs Stads filmsatsning.

Kulturförvaltningen i Göteborgs Stad initierade med anledning av detta ett samverkans- och dialogforum med Västra Götalandsregionen samt med Business Region Göteborg (BRG). Forumen utgörs av tjänstepersoner från kulturförvaltningen Göteborgs Stad, BRG, koncernavdelning kultur samt koncernavdelning regional utveckling inom Västra Götalandsregionen. Under 2019 har fyra möten ägt rum och parterna har identifierat fyra olika områden som samtliga parter verkar inom; talangutveckling, kompetensutveckling, infrastruktur och projektfinansiering.

³² Kulturnämnden 2017-12-19 § 228

Kulturförvaltningen i Göteborgs Stad har i dessa samtal redogjort för kulturnämndens ekonomiska förutsättningar och framfört att frågan om fortsatt stöd till *Film i Väst* behöver omhändertas i arbetet med budget 2020.

Kulturförvaltningens bedömning är att det inte är rådigt att från 2020 och framgent fördela stöd till *Film i Väst*, som är ett regionalt bolag inom Västra Götalandsregionen. Detta med tanke på kulturnämndens ekonomiska situation 2020 samt att det är stor sannolikhet att situationen kvarstår i flera år framöver. Därutöver är förstärkningsbehovet för den lokala infrastrukturen inom branschen i Göteborgs Stad mycket angeläget. Klusterbildningar som *Gothenburg Film Studios (GFS)* riskerar att försvinna då de är i behov av stärkt finansiering. Kulturförvaltningen ser ett behov av att möjliggöra för *GFS* fortlevnad och bedömer att ett monetärt stöd till verksamheten behöver tryggas.

Dessutom behöver det fortsatta stödet till *Lindholmen Science Parks (LSP)* utveckling inom området film säkras. En prioritering av Göteborgs lokala infrastruktur bör enligt kulturförvaltningens bedömning värderas högre än ett fortsatt bidrag till ett regionalt bolag. Kulturförvaltningen föreslår därför en kulturpolitisk prioritering som innebär indragning av stödet till *Film i Väst* på motsvarande 4,5 miljoner kronor. 2,5 miljoner kronor av dessa föreslås som en besparing för att balansera nämndens budget för 2020. Resterande 2 miljoner kronor föreslås att riktas om inom ramen för Göteborgs Stads filmsatsning till *Lindholmen Science Park* för branscutveckling och klusterbildning på Lindholmen³³.”

Arbetet med att revidera handlingsplanen för Göteborgs Stads filmsatsning fortsätter under 2020 och utgångspunkten är att strukturerna i staden och regionen ska komplettera varandra och stärka det lokala kultur- och näringslivet. Målsättningen är en tydlig gemensam riktning för filmutvecklingen i Västsverige genom en nära och tät dialog med regionen, parterna i satsningen och olika aktörer inom film och rörlig bild.

³³ Bilaga 4 Kulturnämnden 2019-12-19 §261

Uppdrag koordinering och utveckling

Filmutvecklaren har under det sjätte året av filmsatsningen fokuserat på fyra av de sex fokusområdena. Särskilt fokus har ägnats åt Staden som inspelningsplats, Mätbar utveckling, transparens och kommunikation, Talangutveckling och kompetensförstärkning samt Sociala mötesplatser och nätverk. Arbetet är i linje med vad filmsatsningens syfte har haft som fokus från början, nämligen att komplettera och förstärka rådande strukturer utifrån branschens nuläge och närmaste framtid.

Strategiskt arbete utifrån stadens riktningssdokument

Stadens filmsatsning möter upp flera av de fokusområden som nämns inom både det näringslivsstrategiska programmet och stadens kulturprogram. Inom filmsatsningens fokusområden *Staden som inspelningsplats*, *Mätbar utveckling*, *transparens och kommunikation*, *Kompletterande kapital*, *Geografiska utvecklingszoner*, *Sociala mötesplatser och nätverk* samt *Kompetensförstärkning och Talangutveckling*, utformas insatser utifrån stadens kulturpolitiska mål. Genom att bland annat bidra med finansiering, infrastruktur och nätverksmöjligheter med omvärlden uppmuntras internationella, nationella och regionala samarbeten. Filmsatsningen som helhet riktar sig mot en bred målgrupp som ger en tydlig exponering och därmed skapar attraktionskraft. I korta drag; filmsatsningen skapar ett intresse för staden nationellt och internationellt, som sedan följs upp lokalt med behovsanpassad ny infrastruktur och viss finansiering. Genom att erbjuda finansieringsmöjligheter för olika delar av processen samt för att arbeta med produktion och arrangemang av film och rörlig bild skapas attraktionskraft till staden. Utifrån de infrastrukturella insatserna som görs så stärks bilden av att staden ligger i framkant av utvecklingsarbetet. Samtliga insatser som görs är framtagna utifrån den rådande omställning och utveckling som sker inom branschen men också i samhället generellt.

Filmsatsningen i sin helhet möter alltså upp flera av de strategiska områden som lyfts upp i stadens båda politiskt beslutade program riktat både närings- och konst/kultur och innefattar så mycket mer än traditionell projektfinansiering. Genom att erbjuda en finansieringsform som är riktad till produktion av film och rörlig bild som är formatoberoende så ges möjlighet att utveckla innovationskraft i staden. Genom att stötta projekt inom film och rörlig bild med så kallade mjuka pengar hävdas konstens integritet, oberoende och egenvärde.

Den konstnärliga yttrandefriheten och kvaliteten främjas, vilket gör att det skapas goda och hållbara villkor för konsten och konstnärerna. Filmsatsningen bidrar också till att stärka den infrastruktur som skapar en attraktivare livsmiljö i staden genom klusterverksamhet och fler arbetstillfällen.

Strategiska strukturerna väcker uppmärksamhet

De nya strukturer som har tagits fram inom ramen för stadens filmsatsning innefattar allt från kompetensutveckling, internationella relationer och en servicetjänst som operativt går in och erbjuder hjälp, till lokala mötesplatser, nya utbildningsmöjligheter på universitetsnivå och finansiering. Arbetet har lagt sig vinn om att vara innovativt och nytänkande, alltid med ett fokus på att följa de förändringar som sker. Intresset för arbetet har varit stort. I dag är de strategiska strukturerna i Göteborgs Stad referensmaterial för flera andra städer och regioner som arbetar med en uppdatering av alternativt håller på att fram nya strukturer för film och rörlig bild. Under året har filmutvecklaren presenterat utvecklingsarbetet för Stockholms Stad, Business Region Stockholm, Malmö Stad Strategiska avdelningen, Business Region Malmö, FilmPlan Blekinge, Länsstyrelsen Region Blekinge.

De strategiska verktyg som filmsatsningen utgår från skapar en tydlighet gentemot beslutsfattare och tjänstepersoner. Genom att kartlägga och dela in aktuella aktörer i olika grupper skapas en tydlighet i vem som gör vad samt var de ligger i värdekedjan³⁴. Genom kartläggningen framkommer en tydligare bild av synergier mellan olika befintliga aktörer vilket gör att de går att sätta samman och skapa starkare strukturer.

Inom respektive aktörsgrupp³⁵ representerad i staden finns det sedan olika nivåer av erfarenhet. För att bygga hållbara strukturer har filmutvecklaren identifierat målgrupper³⁶ indelade efter erfarenhet som sedan kan appliceras inom respektive aktörsgrupp. Modellen bygger på målgrupper som alla behövs för att staden ska kunna erbjuda ett ekosystem med en logisk återväxt med internationellt fokus och det lokala näringslivet som utgångspunkt.

Det är först när alla målgrupperna är presenterade som man bäst ser möjligheter till synergier och kan implementera kunskap och kompetens på ett sätt som blir organiskt hållbart, och som sedan kan integreras i de olika verksamheterna. Samtliga målgrupper kan innefatta både individer och grupper.

Filmsatsningens sex fokusområden

Vid filmsatsningens start beslutades det att sex uttalade fokusområden skulle ligga till grund för det strategiska arbetet nämligen *Mätbar utveckling, transparens och kommunikation, Talangutveckling och kompetensförstärkning, Sociala mötesplatser och nätverk, Geografiska utvecklingszoner, Staden som inspelningsplats* samt *Kompletterande kapital*. Nedan följer en sammanfattning av det arbete som är genomfört under 2018:

³⁴ Se Göteborg – en växande filmstad
<https://goteborg.se/wps/portal?uri=gbglnk%3a201683013835631>

³⁵ Leverantörer, filmfestivaler och andra visningsfönster, filmarbetare, utbildningar, biografer, finansiering och andra resurser samt produktionsbolag

³⁶ Professionell nivå, talangutveckling nivå, aspirerande talang

Fokusområde: mätbar utveckling, transparens och kommunikation

Filmkontorets kommunikationsstrategi fungerar väl och antalet användare som följer i de olika kanalerna ökar stadigt. Syftet med att marknadsföra lokala aktörer uppfylls väl och är utspridd över de olika aktörs- och målgrupperna lokalt. Instagramdeltagarna har ökat med ungefär 20 procent under året och antalet nationella och internationella följare är majoritet, vilket också är i enlighet med dess grundläggande syfte då det är lätt att sprida kommunikationen via hashtags. Syftet med Facebooksidan är att sprida information på en lokal, nationell och internationell nivå med utgångspunkt i det lokala kultur- och näringslivet. Syftet med Facebooksidan uppfylls väl. Hemsidan samlar all information som har med film, rörlig bild och staden Göteborg att göra. Här syns produktionsbolag, utbildningar, underleverantörer för filmproduktion, nätverk med flera. Den fyller också sitt syfte väl.

Loglinen som lyder *Hela Sverige på 40 minuter* togs fram under 2018 och används flitigt i marknadsföringssammanhang. Idén bygger på att Göteborgsregionen har ett brett utbud av olika miljöer som kan representera de olika landskapstyper som finns i Sverige. Även presentationsmaterial som täcker flera delar av stadens filmsatsning togs fram under året.

Under året har hela eller delar av Filmkontoret, bjudit in och presenterat stadens filmsatsning för Akademin Valand, Göteborgs Folkhögskola samt Filmarbetarutbildningen i Trollhättan.

Under året genomfördes också ett samverkansprojekt inom PR kopplat till tv-serien *Vår tid är nu* som är inspelad till stora delar i Göteborg. Filmkontoret koordinerade projektet som var ett nära samarbete med Göteborg & Co:s pr-avdelning, produktionsbolaget Jarowskij, Nääs Slott, Göteborgs Stadsmuseum och andra lokala aktörer. Syftet var att få upp intresset för de publika platser som figurerat i populära filmer och TV-serier i Göteborg. Målgrupp var journalister från hela Norden och resultatet gav en bred exponering på nationell och internationell nivå.

Målgrupp för arbetsinsatsen: samtliga sju aktörsgrupper och samtliga fyra målgrupper.

Resultat: Samtliga sju aktörsgrupper och samtliga fyra målgrupper delges information dagligen med nyheter som rör staden och regionen på ett lokalt, nationellt samt internationellt plan. Instagramkontot fungerar även som en digital nätverksplattform mellan aktörerna samt ger en tydlig bild över vilka aktörer som finns i staden och regionen. Exponering i nordiska medier, digitala kartor över inspelningsplatser i staden med omnejd.

Fokusområde: talangutveckling och kompetensförstärkning

Inom ramen för fokusområdet *Talangutveckling och kompetensförstärkning* har filmutvecklaren arbetat med olika insatser som tar avstamp i den

behovsinventering³⁷ som genomfördes under 2017, och som var färdig i början av 2018. Alla insatser sker i samarbete med olika aktörer lokalt, nationellt och internationellt. Tre exempel på konkreta resultat är *Manusfabriken*, *Torino Film Lab* samt *Att hitta sin publik*, en fristående kurs på Akademin Valand.

Manusfabriken skapades i samarbete med det fria kulturlivet och Lindholmen Science Park, som är huvudansvarig för initiativet. Det här är ett exempel på när aktörer inom filmsatsningen tillsammans med branschen identifierar ett behov där filmsatsningen kan göra direkt skillnad. I det här fallet genom att skapa strukturer och hjälpa lokalt näringsliv att växa organiskt. Återigen med utgångspunkt i de identifierade målgrupperna för att arbeta långsiktigt hållbart. Manusfabrikens huvudfokus är professionellt verksamma manusförfattare inom olika genrer. De erbjuder sin kompetens till aktörer på ett lokalt, nationellt och internationellt plan.

Genom Manusfabriken erbjuds en innovativ klusterkonstellation som samlar merparten av stadens och regionens manusförfattare. I klustret skapas möjlighet till bredare samarbeten, kompetensförstärkning och talangutveckling. Det är ett viktigt initiativ som bidrar till att bygga hållbara strukturer för film- och tv-branschen i Göteborgsregionen, oavsett den tekniska utvecklingen. Det vill säga, oavsett hur nästa visningsfönster ser ut för film- och tv så kommer det alltid att behövas kompetens inom manusskrivande. Genom att samla de regionala författare som finns skapas en plattform där det ges utrymme för kompetensförstärkning, samarbeten med externa aktörer samt att arbeta på ett laborativt sätt. Man kan med ganska korta tidsramar och genom flexibilitet anpassa och erbjuda tjänster baserade på de behov som branschen efterfrågar. Initiativet visar också hur man skapar gynnsamma cirkulära flöden och en ekonomi som minimerar system och resursläckage för de ekonomiska insatser som initiativet bygger på. De flöden som initiativet har visat, genererar kompetensförstärkning, internationalisering, kontaktytor, återväxt av lokala författare, behovsanpassade tjänster till beställare och, inte minst, en fysisk arbetsplats.

Series Lab är ett internationellt samarbete tillsammans med Torino Film Lab som fokuserar på utveckling och conceptualisering av tv-serier. 2019 var andra året då en av workshopens tre träffar arrangerades i Göteborg. I samband med att cirka 30 europeiska författare, regissörer och producenter närvarade i staden genomfördes också två öppna föreläsningar för publik samt ett mingel där lokala, nationella och internationella aktörer fick möjlighet att nätverka. Ett lokalt projekt deltog under hela workshopen, som avslutades i Lille, där deltagarna pitchade sina idéer för en global målgrupp bestående av finansiärer och distributörer.

Att hitta sin publik är en fristående kurs som är framtagen av Akademin Valand i samarbete med kulturförvaltningen genom filmutvecklaren. Båda aktörerna ser ett behov av att kompetensutveckla inom marknadsföring och kommunikation för att bättre nå ut med sina idéer och att hitta sina målgrupper. Arbetet med att

³⁷ Göteborg – en växande filmstad dnr 0124/18

designa kursen påbörjades under 2018. Själva kursen kommer att genomföras 2019–2020. Filmutvecklaren har bidragit med att sammanföra Akademin Valand med två olika institutioner inom Handelshögskolan som har expertis inom just dessa ämnen. Utöver att skapa tvärinstitutionella samarbeten inom universitetet bidrar även filmutvecklaren med att ta in branschaktuell expertis på en hög internationell nivå. I samband med kursens föreläsningar har det lokala näringslivet bjudits in och filmutvecklaren har själv också föreläst under rubrikerna *Att hitta sin målgrupp – Göteborgs Stads filmsatsning* samt *Digital utveckling inom film och rörlig bild – ur ett samhälls-, närings- och konstnärligt perspektiv*.

Internationell expertis Alphapanda är ett företag som erbjuder internationell expertis inom strategisk marknadsföring av film och rörlig bild på en global nivå. Filmutvecklaren har under året etablerat en relation med dem och under 2019 erbjöds deras expertis i olika sammanhang; Mathias Nochis gästade staden under några dagar och gästföreläste på Akademin Valand och kursen *Att hitta sin publik*. En av föreläsningarna var öppen för allmänheten. Mathias Nochis erbjöd även enskilda one-to-one samtal med lokala producenter och filmskapare och gav dem feedback på deras skarpa projekt samt deltog som inbjuden key-notespeaker under Audiovisual Days på Lindholmen.

Talangsamverkan Under året har både filmutredaren och filmutvecklaren haft avstämningsmöten med olika representanter från Kultur i Väst och Film i Väst gällande det gemensamma arbetet med Talangutveckling. Det har vuxit fram en tydlig bild av det finns ett glapp mellan målgruppen, som har som målbild att arbeta som professionellt verksam, och professionell bransch. Både vad gäller finansiering men också nätverksmässigt. Genomförda möten har identifierat att det saknas dedikerat stöd/utveckling/struktur för den lokala målgrupp vars syfte kan vara att göra övergång och ingång i professionell bransch lättare och mer hållbar i ett långsiktigt perspektiv. Det finns ett behov där en riktad insats mot denna målgrupp skulle vara betydande för det lokala kultur- och näringslivet inom film och rörlig bild.

Målgrupp för insatsen: samtliga aktörsgrupper och samtliga målgrupper.

Resultat: Filmutvecklaren deltog i ett flertal möten med Lindholmen Science Park/Manusfabriken och bidrog med en strategisk struktur för insatsens målgrupp. Likaså gällande form och innehåll för kursen på Akademin Valand. Filmutvecklaren deltog också i ett flertal möten kopplade till samverkan inom målgruppen talang. Kompetenstärkande insatser för en bred målgrupp inom flera områden och i olika former; allt från lokal, kontinuerlig verksamhet till flera seminarium/workshop, en universitetsutbildning samt internationell expertis.

Fokusområde: sociala mötesplatser och nätverk

Filmkontoret samarrangerar och medfinansierar olika typer av nätverksträffar och sociala mötesplatser i lokala, nationella och internationella sammanhang.

De samarbeten som presenteras nedan har skett lokalt, det vill säga i Göteborg

med omnejd. För en fullständig bild inklusive internationella samarbeten, se mer under *Marknadsföring av stadens filmsatsning samt omvärldsbevakning*.

Frame

Filmkontoret medfinansierade några av festivalens programpunkter samt bidrog med strategisk rådgivning inför årets festival.

Seminarium WIFT på Göteborg Film Festival

Filmkontoret medfinansierade ett seminarium tillsammans med WIFT.

Göteborgs Film & Tv Bar

Arrangemanget är ett brett samverkansprojekt mellan flera olika aktörer i staden. Syftet är att skapa en nätverksplats där det diskuteras film och rörlig bild med utgångspunkt utifrån den lokala klusterkartan, att belysa vilka aktörsgrupper och enskilda aktörer som finns representerade i staden och regionen, att sprida träffarna i olika delar av staden så att det blir en geografisk spridning, att skapa lokala bildningsforum för reflektion kring film och rörlig bild och att stärka samverkan mellan lokala aktörer.

Parter i samverkansprojektet är biograferna Folkets Bio, Capitol och Bio Roy. Arrangör är föreningen Forum för visuell praktik, filmarbetare, föreningen Västsvenska film- och tv-bolagen, Filmkontoret samt Business Region Göteborg. Primär målgrupp är verksamma, lokala aktörer inom film och rörlig bild enligt klusterkartan. Sekundär målgrupp är andra lokala kreatörer, en tredje målgrupp är medborgare i Göteborg med omnejd.

Lindholmen Audiovisual Days

Filmkontoret medfinansierade/medarrangerade några av programpunkterna, se mer under *Internationell expertis ovan* samt under *LSP arbete* under året sid 44.

Målgrupp för arbetsinsatsen: Produktionsbolag, filmarbetare, finansiering och andra resurser, samarbetspartners, utbildningar, filmfestivaler och andra visningsfönster och externa aktörer, professionellt verksam bransch, talang, aspirerande talang.

Resultat: En högre samverkansgrad mellan aktörerna i staden och regionen samt en lättillgänglig miljö för aspirerande talang. Genom information ett första steg mot att presentera de olika aktörerna inom olika filmgenrer för varandra via de lokala nätverksträffarna.

Fokusområde: geografiska utvecklingszoner

Inom ramen för området *Geografiska utvecklingszoner* har filmutvecklaren bevakat utvecklingsarbetet inom det geografiska området Lindholmen och haft kontinuerlig dialog med hyresgäster, driftsansvariga samt ytterst ansvariga för det område som kallas Gothenburg Film Studios. Området erbjuder en bred infrastruktur och inte minst – lägre hyror. Den strategiska avdelningen på kulturförvaltningen är också involverad i utvecklingsarbetet.

Genom att erbjuda ett välfungerande klusterområde på Lindholmen med tillåtande miljöer som attraherar både gräsrotsverksamheter och professionella

verksamheter främjas en bred form av entreprenörskap. Klustret innefattar idag en representation av olika aktörer inom film, rörlig bild och spel.

Målgrupp för arbetsinsatsen: produktionsbolag, filmarbetare, finansiering och andra resurser, samarbetspartners, utbildningar, professionellt verksam bransch samt talang.

Resultat: Ett flertal möten med aktörer kopplat till området på Gothenburg Film Studios.

Uppdrag/Fokusområde: staden som inspelningsplats

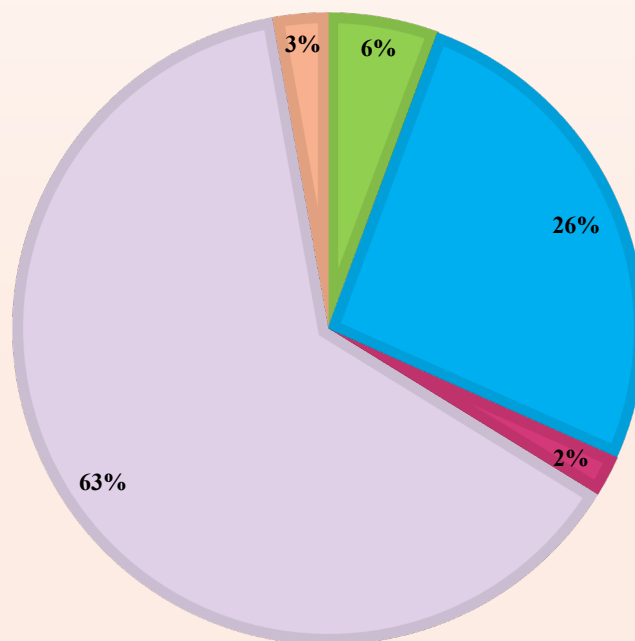
Uppdraget går ut på att göra Göteborgsregionen mer tillgänglig för film genom att undanröja hinder och förenkla processer, och på så sätt öka möjligheterna för produktionsbolag att producera film i regionen.

Under 2019 har 146 olika produktioner fått hjälp med att genomföra filminspelningar i staden med omnejd. Varje produktion har i snitt 7–10 olika kontakttillfällen och oftast handlar frågorna om locations, tillstånd, crew(arbetskraft) eller leverantörer. Produktionerna som har genomförts representerar samtliga genrer inom film och rörlig bild och innefattar reklamproduktioner, konstfilm, dramaproduktioner, underhållning med mera. Det är tydligt att uppdraget som samordnare nu är etablerat hos alla de större produktionsbolagen och de mest kontaktade förvaltningarna i staden. Samverkan inom staden och regionen stärks och utvecklas kontinuerligt, och genom att skapa tvärsektoriella samarbeten stärks infrastrukturen för de filmproduktioner som görs av både det lokala näringslivet och inresta produktioner. Merparten av de initierade samarbetena inom staden innebär även andra effekter, som till exempel nya arbetstillfällen för unga vuxna samt en utökad kontaktyta för de lokala leverantörerna.

Nedanstående bild illustrerar den procentuella fördelningen och typ av produktioner som har fått hjälp:

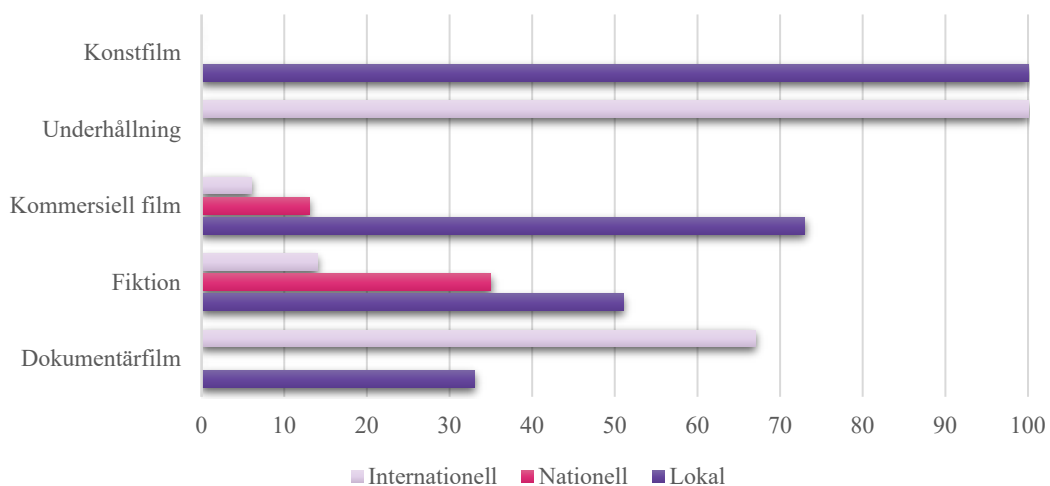
146 PRODUKTIONER 2019

■ Dokumentär ■ Fiktion ■ Konstfilm ■ Kommersiell film ■ Underhållning TV

Det är en övervägande del av produktioner som har kommersiella uppdrag (63 procent), det vill säga som får sin finansiering från privat näring. Resterande del av har finansiering nästan enbart från av offentliga medel förutom underhållning som kan ha en mix.

Produktionsbolagens ursprung per genre (%)

Genom att ta fram underlag på varifrån produktionsbolagen har sitt ursprung framstår en bild av hur kommunikationen kan riktas för att uppnå ett ökat antal produktioner i staden och regionen för kommande period. På en nationell nivå behövs det en insats inom underhållning, dokumentärfilm samt kommersiell film under 2020 till exempel.

Ett annat tecken på att det finns en högre kännedom om uppdraget märks då filmbolag hör av sig i ett tidigt skede, innan finansiering bestämts, för att diskutera möjligheten att genomföra produktioner i Göteborgsregionen. Även förvaltningar kontaktar samordnaren i ett tidigt skede då de får in en tillståndsansökan gällande filminspelning. Efter att filmproduktionen har genomförts sker oftast uppföljningsmöten med berörda förvaltningar som gett tillstånd och de bolag som har genomfört produktionen.

Exempel på samverkans- och nätverksarbeten under 2019

Filmkontoret – Team Göteborg

Samarbetet med Göteborg & Co/Team Göteborg består av fortbildning och informationsarbete, där resultatet är att unga vuxna från nätverket Team Göteborg vid tre tillfällen har utbildats av samordnaren. Efter genomgången utbildning kan deltagarna arbeta med enklare assistenttjänster under inspelningar. Produktionsbolagen erbjuder en smidig administration, ungdomarna erbjuder arbete och bygger cv. Ungdomarna som kommer ut är specialister inom informations- och servicekunskap, har utbildning inom HLR, är vana vid att röra sig bland människor i staden och kan dessutom oftast flera språk, vilket gör att de kan bemöta en bred grupp av människor. Samarbetet har stor potential att bidra till ett bredare samhällsperspektiv i ett långsiktigt, större sammanhang.

Filmkontoret – representation i Nåsögat

Nåsögat är ett nätverk som arrangeras av Göteborg & Co där Göteborgsregionens samtliga aktörer som hanterar någon form av tillstånd deltar. Det är ett viktigt nätverk för att dels informera om vilka produktioner som är på gång in i staden, dels för att få information om större event, trafikomläggningar och stora förändringar som kan påverka pågående produktioner så att det inte krockar. Samordnaren för filmlocations deltar vid varje träff för informationsutbyte.

Filmkontoret – Göteborg & Co/PR, Marknad och Kommunikation

Göteborg & Co och Filmkontoret har etablerat ett välfungerande samarbete när det handlar om produktioner som verkar inom underhållning/nöje/infotainment. Utländska produktionsbolag som till exempel BBC, har enligt deras egen personal valt att återkommande lägga produktioner i staden på grund av den höga servicegraden då de känt sig väl omhändertagna. Samordnaren bistår med information om crew, locations, leverantörer och tillstånd. Ett annat lyckat PR samarbete kopplat till produktionen *Vår tid är nu* genomfördes i en bred samverkan med produktionsbolag och olika lokala aktörer.³⁸

Filmkontoret – Frilansande filmarbetare

Samordnaren för filmlocations har återkommande nätverksträffar med regionens platschefer, andra frilansande kompetenser och också aspirerande filmarbetare. Samordnaren träffar också externa leverantörer, till exempel gällande filmproduktioner.

³⁸ Läs mer under *Mätbar utveckling och kommunikation* sid 24.

Filmkontoret – Närliggande näringar

Samordnaren har under året haft möten och presentationer för företag som vill etablera sig som leverantörer till filmproduktioner. Några exempel är ATA och Rondellen Maskin som jobbar med trafikavstängning, Pour Bon, Kajskjul 46, Kalimera, Hisingen däck och fälg, Buzzby film & foto, Doppio sound. Samtliga av dessa kontakter har under året sedan varit leverantörer till produktioner.

Filmkontoret – Film i Väst

Samordnaren har under året haft kontinuerliga möten med Film i Väst för att samarbeta under de pågående dramaproduktionerna i Göteborgsregionen. Samordnaren har också presenterat sitt uppdrag för de lokala aktörerna inom rörlig bild i staden.

Filmkontoret – Utbildning

Samordnaren har under året haft presentationer på både Akademin Valand och Filmarbetarutbildningen i Trollhättan, om vad som gäller vid tillståndshantering, locations samt generella tips om vad som är viktigt att tänka på vid en inspelning.

Filmkontoret – Gothenburg Film Studios

För att främja och stärka klusterarbetet i staden sitter samordnaren sedan 2019 två dagar i veckan på Gothenburg Film Studios. Detta har visat sig vara mycket effektivt och uppskattat hos både de enskilda aktörer som har sin bas där och de tillfälligt pågående produktionerna på området. Den fysiska tillgängligheten har visat sig vara väldigt värdefull för snabba avstämningar och frågor som dyker upp under arbetets gång.

Filmkontoret – Göteborg Energi

Som ett led i att arbeta mer hållbart utifrån miljöaspekten tittar samordnaren, tillsammans med Göteborg Energi, på möjligheterna att lättare och mer kostnadseffektivt kunna koppla in sig på stadens befintliga elskåp istället för att hyra dieseldrivna el-aggregat som både förorenar, tar upp många parkeringsplatser och stör de som bor och verkar i områdena.

Filmkontoret – Internationell representation

Genom att delta och nätverka i olika internationella branschforum i form av seminarier, konferenser, mässor och festivaler får samordnaren ett nödvändigt nätverk och kunskapsutbyte med andra städer och regioner. En viktig del i detta arbete är också att marknadsföra Göteborg som inspelningsplats samt presentera vilka aktörer som finns lokalt. Exempel på internationell representation är Seen on screen och Focus i London, Cannes Filmfestival, Göteborg Film Festival där samordnaren haft 30-tal möten.

Målgrupp för arbetsinsatsen: produktionsbolag, filmarbetare, finansiering och andra resurser, samarbetspartners, utbildningar, och professionellt verksam bransch samt talang.

Resultat: En högre servicegrad för produktion av film och rörlig bild i Göteborgsregionen, nya arbetstillfällen, en effektivare dialog inom staden och regionen, ett högre pr- och marknadsföringsvärde för staden, en utökad exponering för lokala aktörer.

Marknadsföring av stadens filmsatsning samt omvärldsbevakning

2019 var året då informationen om stadens filmsatsning verkligen tog fart på den nationella arenan. Filmutvecklaren har varit inbjuden till ett flertal olika branschforum för att presentera de olika delarna samt vilka strategiska verktyg vi arbetar med. De internationella relationerna har också utökats genom att aktivt delta och marknadsföra staden i olika branschinriktade seminarier och konferenser i Europa, där kulturförvaltningen sprider information om vad staden har att erbjuda inom film och rörlig bild. Stadens filmutvecklare och stadens samordnare för filmlocations jobbar mot en bred målgrupp inom film och rörlig bild i marknadsföringssammanhang. Det är viktigt då produktionen av rörligt material utvecklas explosionsartat och riktar sig till en bred målgrupp.

Inom fokusområdena Kommunikation och Staden som inspelningsplats har filmutvecklaren påbörjat arbetet med att bygga internationella nätverk i syfte att marknadsföra filmsatsningen och staden som inspelningsplats samt omvärldsbevaka olika trender. Syftet är också att knyta ytterligare kontakter som är av värde för samtliga strategiska fokusområden. Filmutvecklaren har deltagit vid flera internationella filmfestivaler och i branschsammanhang där syftet har varit att omvärldsbevaka samt marknadsföra stadens satsning och dess aktörer. Nedan följer en sammanställning av olika branschsammanhang där en eller flera representanter från Filmkontoret deltagit och representerat:

Göteborg Film Festival

Göteborg Film Festival spelar en stor roll för Göteborg som filmstad. Förutom att festivaler ger publiken en möjlighet att upptäcka och se filmer som de annars inte skulle få möjlighet att se på bio, skapar de möjligheter för producenter att hitta distribution för sina filmer eller samarbetspartners och finansieringsmöjligheter för kommande projekt. Festivaler är på många sätt själva basen för nätverkande och nya kontaktytor inom filmbranschen. Både filmutredaren och filmutvecklaren deltog i olika seminarium, nätverksträffar och möten.

Filmkontoret samfinansierade ett seminarium tillsammans med WIFT som en uppföljning till metoo-upproppet.

Berlin Film Festival

Ett flertal möten ägde rum med presumtiva samarbetspartners inom de identifierade kompetensutvecklingsområdena. Scandinavian Locations är en sammanslutning av filmkommissioner från Finland, Norge, Danmark och Sverige. Tillsammans med organisationen medverkade Filmkontoret i ett seminarium- och nätverksarrangemang under filmfestivalen i Berlin. Filmutvecklaren representerade staden.

Cannes Film Festival

Cannes är den viktigaste mötesplatsen under året och flera av målgrupperna deltar i olika sammanhang genom seminarier, nätverksträffar med mera. Filmutvecklaren hade möten med nya presumtiva samarbetspartners, samt

informerade och marknadsförde satsning för olika presumtiva parter och intressenter. Vidare deltog filmutvecklaren i ett flertal nätverksträffar, som Eurimage, samt flera seminarier med bland annat finansiering och distribution som teman. Samordnaren representerade staden och arbetade i paviljongen samt informerade om stadens filmsatsning.

Carl International Film Forum

CIFF är en relativt ny aktör inom filmfestivaler och branschforum. Det är en rolig och framtidsfokuserad aktör som bjuder in en internationell publik till branschforumet. 2019 års tema var ”Masters, Investors and Gatekeepers” Filmutvecklaren öppnade upp de filmpolitiska dagarna för en publik med beslutsfattare på en lokal, regional och nationell nivå.

London Drama Summit

Content London är Europas ledande branscharrangemang inom tv-drama och har ett oöverträffat konferensprogram. Deltagare är kommissionärer, producenter, finansiärer, tekniker, agenter, författare och andra viktiga aktörer i värdekedjan.

Målgrupp för arbetsinsatsen: produktionsbolag, filmarbetare, finansiering och andra resurser, samarbetspartners, utbildningar, filmfestivaler och andra visningsfönster och professionellt verksam bransch, talang samt externa aktörer.

Resultat: filmutvecklaren har utvecklat nätverkskontakter och spridit information om stadens filmsatsning och vad den innebär på lokal, nationell och internationell nivå inom samtliga fokusområden. Det har resulterat i fler kontaktytor som är nödvändiga för filmsatsningens utvecklingsarbete samt marknadsföring av densamma. Arbetet innebär också fler inbjudningar till nätverk och utökade möjligheter till strategiska samarbeten i flera olika sammanhang.

Uppdrag: produktionsstöd för film och rörlig bild

I och med att de nya riktlinjerna och bedömningsgrunderna för Enheten för kulturstöd började gälla fr.o.m. 2019-06-01 ändrades officiellt namnet på stödformen från ”Projektstöd till film och rörlig bild” till ”Produktionsstöd till film och rörlig bild”. Detta innebar inga innehållsliga förändringar utan gjordes främst för att särskilja stödformen från Projektstödet för alla andra konstområden. Inom ramen för Projektstöd Pronto avsätts även fortsättningsvis en mindre del av det sammanlagda produktionsstödet för filmproduktioner.

Produktionsstöd till film och rörlig bild

Under året har Enheten för kulturstöd hanterat två omgångar av Produktionsstöd till film och rörlig bild, med beslut i kulturnämnden. Totalt inkom 58 ansökningar

med ett totalt ansökningsbelopp om 9 720 791 kr³⁹. Av dessa beviljade kulturnämnden stöd till följande 19 projekt:

Produktionsstöd film våren 2019⁴⁰		
A Scarlet Filmproduktion	<i>Tantleken – Tänk på döden och dansa</i>	80 000 kr
Andreas Ejiksson (enskild firma)	<i>Television Without Frontiers</i>	120 000 kr
Annika Ivarsson Enskild firma	<i>Arizonafilmen</i>	40 000 kr
Göteborg Film Studios	<i>Denim Hunter</i>	80 000 kr
Huhta Film	<i>Förmedlingen</i>	75 000 kr
Mariedamfilm AB	<i>EN SEPARATION</i>	75 000 kr
Meira Wiczak Ahmemulic	<i>Trojanen</i>	125 000 kr
Palmgren Vision AB	<i>Golden age of Union Carbide Productions</i>	100 000 kr
WG Film Ab	<i>In the Shadows of Love</i>	100 000 kr
	S:A	795 000 kr
Produktionsstöd film hösten 2019⁴¹		
ajabu!	<i>A Place To Belong (En film om Little Dragon)</i>	100 000 kr
Business Club Råyale AB	<i>Diamanten</i>	75 000 kr
CO Film AB	<i>Dirigenten- Kvinnan-Passionen-Musiken</i>	80 000 kr
Filmbryggan	<i>Att angöra en filmbrygga</i>	60 000 kr
Firma Lisa Meyer	<i>Ayda queen of Höglunda resort</i>	75 000 kr
Koko-di Koko-da AB	<i>Coca Family</i>	150 000 kr
Marionettfilm	<i>Förr sjöng vi i duschen (arbetstitel)</i>	100 000 kr
Nordantill film	<i>Kapten Kiddo</i>	75 000 kr
Pomperipossa Records AB	<i>Syntes – arbetstitel</i>	40 000 kr
Pontus Hjorthéns enskilda firma	<i>En bättre värld</i>	150 000 kr
	S:A	905 000 kr

³⁹ Den totala beviljandegraden för projektstöd under 2018 var 17 procent.

⁴⁰ Göteborgs Stad, Kulturnämnden sammanträde 2018-12-11 § 213 dnr. 1063/18. Gäller budgetåret 2019.

⁴¹ Göteborgs Stad, Kulturnämnden sammanträde 2019-05-28 § 113 dnr. 0298/19. Gäller budgetåret 2019.

Projektstöd Pronto (filmproduktion)

Under 2019 ansökte totalt 51 om Projektstöd Pronto för produktion av film och rörlig bild med ett totalt ansökningsbelopp om 1 989 900 kr⁴². Av dessa beviljades följande 13 projektstöd:

<i>Beslut 2019-03-13 (Dnr 0109/19)</i>		
Housebars Produktion	<i>Liam-Fågelpojken</i>	40 000 kr
SmartSe AB	<i>The Eye of the Beholder</i>	20 000 kr
JOVAart	<i>VEM ÄR ALICE? säsong 2</i>	15 000 kr
<i>Beslut 2019-06-05 (Dnr 0110/19)</i>		
Jakob Knutsson Film	<i>De Afghanska Killarna</i>	40 000 kr
O.produktion	<i>Slackers & jag</i>	25 000 kr
subjektobjekt	<i>Systerskap</i>	30 000 kr
<i>Beslut 2019-09-25 (Dnr 0111/19)</i>		
Essfilm	<i>Sammankomst</i>	25 000 kr
Sara Collier firma	<i>Ask me where I'm from</i>	30 000 kr
<i>Beslut 2019-12-09 (Dnr 0112/19)</i>		
ARC picture pro	<i>JAG VILL BERÄTTA EN FIN SAK</i>	25 000 kr
Fotograf Sara Lindqvist	<i>Labor (arbetstitel)</i>	25 000 kr
Maria Vatne Jansson	<i>The Beast Within</i>	25 000 kr
Pallas Pictures	<i>Sophies brev</i>	25 000 kr
Wänga	<i>The Birthday</i>	20 000 kr
	S:A	300 000 kr

Ytterligare beviljade projekt inom fältet produktion av film och rörlig bild

När kulturnämndens stödformer öppnades upp för produktion av film och rörlig bild i och med filmsatsningen, blev det också möjligt att stödja filmproduktionsprojekt utanför de riktade medlen. Detta är extra tydligt i stödformen En snabb slant, det personliga stipendium som riktar sig till unga 18–25 år, för att uppmuntra unga, intresserade amatörer att arrangera och producera konst och kultur. I En snabb slant beviljades under 2019 sammanlagt 19 filmprojekt stöd till en summa av 203 225 kronor.

⁴² Den totala beviljandegraden för Projektstöd Pronto (filmproduktion) under 2019 var 15 procent.

Övrigt arbete under året

Filmutredaren representerade filmsatsningen/kulturnämndens filmprojektstöd under filmfestivalen i Göteborg (inklusive Nordic Film Market), Frame Film Festival. Dessutom vid Audio Visual Days på Lindholmen Science Park samt vid Kultur i Västs informationsdag kring monetära stödformer, tillsammans med regionala och statliga stödorganisationer. Vid WIFT Västs kortfilmsdag på Hagabion den 21 december deltog utredaren i en diskussion kring filmfinansiering tillsammans med bland andra SFI:s långfilmskonsulent, regissörer och producenter som till exempel Morgane Dziurla-Petit och Astrid Askberger. De båda senare har beviljats stöd från produktionsstödet.

Vidare deltog också filmutredaren under 2019 i ett drygt sjuttiotal rådgivnings-, avstämnings- och olika partnermöten kopplade till filmprojektstöd.

Några exempel på filmer som beviljats stöd av kulturnämnden och visats på filmfestivaler eller i andra visningsfönster

Följande 10 filmer som erhållit projektstöd/produktionsstöd från Göteborgs kulturnämnd hade världspremiär på Göteborg Film Festival 2019:

- *Parning*, regi: Lina Mannheimer (dokumentärfilm, tävlade i festivalens största tävling Nordic Documentary Competition)
- *Zlatan i Alperna*, regi: Monne Lindström (dokumentärfilm, tävlade i festivalens kortfilmstävling Startsladden)
- *Duty Free*, regi: Cecilia Torquato (kortfilm)
- *Anna och Tomas skiljer sig*, regi: Marcus Carlsson (kortfilm)
- *Ta hand om en kille*, regi: Astrid Söderberg (kortfilm)
- *Excess will Save Us*, regi: Morgane Dziurla-Petit (kortdokumentär)
- *Love thy Neighbour*, regi: Alexander Toma & Amanda Aagard (kortfilm)
- *Nu finns jag igen*, regi: Malin Ekström & Paulina Witte (kortdokumentär)
- *Horan*, regi: Carmen Jedrzejak (kortdokumentär)

På Discovery – Films in Development på Nordic Film Market (pitch för internationell bransch) medverkade följande filmer:

- *After Work (Förmedlingen)*, regi: Frans Huhta & Jonas Eskilsson. Sedan ansökan beviljades har Fasad/Hedvig Lundgren gått in i projektet.
- *The Store (beviljad som Mailbox 241)*, regi: Hanna Sköld. Sedan beviljande har Lovisa Charlier och Archanna Khanna gått in i projektet. Projektet visades dessutom som work-in-progress på Göteborgs Film- och Tv Bar på Hagabion, december 2019 med medverkan av regissör, skådespelare med flera.

Kortfilmen *Skoldiscot*, regi: Christian Zetterberg, visades på Kultur Ungdoms filmdag på Frilagret i samband med GIFF 2019.

Dokumentären *Rekonstruktion Utøya* vann i januari 2019 två Guldbaggar för bästa dokumentär och bästa regi. I februari 2019 visades filmen på Berlins filmfestival.

Dokumentären *Parning* visades på många filmfestivaler runt världen efter premiären på GIFF, bland annat. Tempo dokumentärfestival i mars 2019.

Kortfilmerna *Zlatan i Alperna* (se ovan) och *Scener ur ett invandrarskap*, regi: Jovid Eisai och Roozbeh Behtaji visades på Frame filmfestival på Roy i april 2019.

Långfilmen *The Eye of the Beholder*, regi: Nicola Camoglio hade världspremiär på Bio Capitol, våren 2019.

Vid FilmClouds sommarmingel på Studiocafé, Gothenburg Film Studios visades en work-in-progress av Filip Lymans och Emelia Hanssons kortfilmsprojekt *Irrbloss* (tidigare *Guldvaggan*). Vid motsvarande vintermingel i december presenterades en "case study" av *The Birthday*, regi: Ellen Johansson.

Den norska, animerade långfilmen *Tornet*, som samproducerades av Cinenic Film i Göteborg, visades på Skolbio Göteborg under hösten 2019.

I december hade kortfilmen *Mikroben* (tidigare: *Cash minus*), regi Ömer Dogan, smygpremiär på Bio Capitol.

Beviljade verksamhetsstöd inom film och rörlig bild

Utöver stöden till filmproduktion delar kulturförvaltningen även ut verksamhetsstöd för de organisationer som bidrar till att stärka Göteborgs position som filmstad. Medel till verksamhetsstöden ingår inte i Göteborgs Stads filmsatsning, men bör nämnas för att ge en tydlig bild av det arbete som görs i staden för att stödja film och rörlig bild samt vilka organisationer med arrangerande verksamheter som bidrar till att stärka Göteborgs position som filmstad, som till exempel Göteborg Film Festival, MR-festivalen (tidigare Antirasistiska Filmdagar), Doc Lounge, Folkets Bio och Bio Roy.

Kulturnämnden beviljade vid sitt sammanträde 2019-12-19 75 organisationer verksamhetsstöd för 2020 till ett sammanlagt belopp av 38 067 000 kronor. Åtta av dessa organisationer är kopplade till film och rörlig bild och presenteras nedan:

Följande organisationer/verksamheter har beviljats stöd för 2020:	
Bio Roy i Göteborg, år 3 av 3	899 000 kr
Doc Lounge	170 000 kr
Filmbryggan	125 000 kr
Folkets Bio Göteborg, år 1 av 3	847 000 kr

Göteborg Film Festival, <i>år 2 av 3</i>	2 816 000 kr
Internationella Exilfilmfestivalen (Föreningen Bildverkstan), <i>år 1 av 3</i>	145 000 kr
MRF – Filmfestival för mänskliga rättigheter (Riksför. Filmcentrum)	150 000 kr
Studiocafé (Gothenburg Film Studio Development)	150 000 kr
Totalt	5 302 000 kr

Filmsatsningens samarbetsparter och deras arbete under 2019

Film i Väst

Film i Väst är ett av Västra Götalandsregionen helägt aktiebolag. Västra Götalandsregionen är huvudsaklig finansör, men bolaget får också årliga stöd från Göteborgs Stad, Trollhättans Stad, Vänersborgs kommun. Bolaget har både ett kulturpolitiskt uppdrag och ett regionalutvecklingsuppdrag från Västra Götalandsregionen. Visionen är att Västra Götaland ska vara en ledande film- och tv-dramaregion i Europa, i kraft av profilen och kvaliteten på den film som produceras i regionen. Film i Väst är en central motor för regionens film- och tv-bransch, såväl kreativt som ekonomiskt. Film i Väst producerar inte själva, det gör fristående produktionsbolag. Bolagets uppdrag är att investera i filmprojekt. De ekonomiska resurser Film i Väst investerar i ett enskilt filmprojekt ska i sin helhet förbrukas i Västra Götalandsregionen, i form av löner alternativt köp av varor och/eller tjänster. Enligt uppdraget från Västra Götalandsregionen har bolaget som huvudsakligt syfte att ”på uppdrag av Västra Götalands läns landsting bidra till utvecklade möjligheter till professionell produktion av värdefull film i Västra Götaland genom att delfinansiera och utveckla kompetenser, kunskaper och faciliteter som är nödvändiga för att filmproduktion i regionen ska kunna genomföras med god kvalitet.”⁴³ Bolagets verksamhet syftar ytterst till att utveckla en komplett struktur på filmens område i Västra Götaland. Det inkluderar att underhålla och utveckla regionens infrastruktur (faciliteter, teknik, logistik, kunskap och kompetens) i syfte att utveckla Västra Götalands kreativa potential.⁴⁴ Nedan text är ett urval från bolagets övergripande redovisning som kan hittas i sin helhet på deras hemsida⁴⁵.

Uppdrag i filmsatsningen

Film i Väst har sin själ och sitt hjärta i samproduktion av långfilm. Det är också inom det området som bolaget har sitt primära kunnande och kompetens, sina starka nationella och internationella nätverk.

Den utvärdering⁴⁶ som kulturförvaltningen gjorde under 2018 visar att det finns ett behov av att tydligare samverka på en strategisk nivå för att bättre förstå hur man gemensamt kan bygga en framtida hållbar infrastruktur för film och rörlig bild i Göteborg och Västsverige. Det handlar om att omsätta visioner och

⁴³ Ur Film i Väst Bolagsordning

⁴⁴ För mer utförlig rapportering se bolagets hemsida <https://filmivast.se/uppdagsrapportering-2018/>
⁴⁵ <https://filmivast.se/uppdagsrapportering-2019/>

⁴⁶ Redovisning av uppdrag – utvärdering av Göteborgs Stads filmsatsning som startade 2014
Diarienummer 0078/18

målsättningar till konkreta strategier som präglas av större tydlighet och transparens och vad detta innebär för respektive part, det vill säga Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad.

Västra Götalandsregionen tecknade tillsammans med Göteborgs Stad och Trollhättans Stad en gemensam avsiktsförklaring⁴⁷ för utveckling av västsvensk filmproduktion 2014. Parterna har som gemensam ambition att tillsammans fortsatt bidra till att utveckla och förstärka Västsveriges position som ledande filmregion.

Beviljade projektstöd och nyckeltal över tid

Nedan presenteras vilka projekt som har fått stöd under 2019. Kort- och dokumentärfilm har cirka tre ansökningsomgångar per år. Långfilm och tv-serier ansöker löpande under året.

Långfilm		
Brain Academy AB	Quick	6 000 000 kr
Avantifilm AB	Min pappa Marianne	4 000 000 kr
Sune – Best Man	Unlimited Stories AB	4 000 000 kr
Jag kommer hem igen till jul	Miso Film Sverige AB	5 000 000 kr
Hitman's wife's Bodyguard	Filmgate Films AB	1 800 000 kr
Rymdresan	Stiller Studios AB	2 000 000 kr
Apstjärnan	Lee Film AB	5 000 000 kr
The man who sold his skin	Lajka Film AB	1 000 000 kr
Kung Fury II	B-Reel Films AB	1 500 000 kr
Rambo Last Blood	Filmgate Films AB	1 800 000 kr
Malmkrog	Doppelganger AB	850 000 kr
Lamb	Black Spark Productions AB	1 000 000 kr
Birds of a feather	Hob AB	500 000 kr
De Uskyldige	Zentropa Sweden AB	1 750 000 kr
Smagen af sult	Zentropa Sweden AB	4 500 000 kr
Utvandrarna	SF Studios Production AB	6 000 000 kr
Dag för dag	FLX Feature AB	5 000 000 kr
LasseMajas detektivbyrå & tågrånarens hemlighet	SF Studios Productions AB	4 000 000 kr
Riders of Justice	Zentropa Sweden AB	7 900 000 kr
The father who moves mountains	Filmgate Films AB	1 000 000 kr
Summa		64 600 000 kr
TV-Drama		

⁴⁷ Redovisning av uppdrag – utvärdering av Göteborgs Stads filmsatsning som startade 2014
Diarienummer 0078/18

Bäckström	Yellow Bird Film and TV AB	7 000 000 kr
Måste Gitt serien	Indian Summer Film AB	2 000 000 kr
Sommaren -85	Art & Bob Film AB	4 000 000 kr
Maskineriet	Maskineriet AB	6 000 000 kr
Vår tid är nu Julspecial	Jarowskij Sverige AB	5 000 000 kr
Haijbyaffären	Stellanova Film AB	1 750 000 kr
We got this	Jarowskij Sverige AB	1 600 000 kr
Summa		27 350 000 kr
Lång dokumentär		
Motorik	Epigram AB	150 000 kr
Säsong	Plattform Produktion AB	350 000 kr
Idomeni	Story AB	500 000 kr
Genesis	Momento Film AB	250 000 kr
Resan till Utopia	Vilda Bomben AB	250 000 kr
Tarkovsky – a cinema prayer	Hob AB	100 000 kr
Pojkdrömmen	Master of None Media AB	150 000 kr
Summa		1 750 000 kr
Kort dokumentär		
Across the Andes	Magsun Media EF	100 000 kr
Rocky	Annika Ivarsson EF	70 000 kr
Oceaner av tid	SubjektObjekt EF	150 000 kr
Metamorfos	O. Produktion EF	90 000 kr
Villhyster	Zentropa Sweden AB/Oslo pictures	150 000 kr
Summa		560 000 kr
Utveckling och talang		
Erikception (Valand)	Erika Berg EF	25 000 kr
Dimma försvinna (Valand)	Matilda Wikingsson EF	25 000 kr
Vånda och extas (Valand)	Paula Almeida EF	25 000 kr
The drowning goat (Valand)	Sebastian Johansson Micci EF	25 000 kr
Toxic (Valand)	Eseohe Cecilia Ejodame EF	25 000 kr
Summa		125 000 kr

Nedan visas några nyckeltal på produktionsarbete som är genomfört i Göteborg och Västra Götalandsregionen 2014–2019:

År	Antal produktioner	Antal inspelningsdagar	Trollhättan		Göteborg		Övriga VGR	
			Antal produktioner	Antal dagar	Antal produktioner	Antal dagar	Antal produktion	Antal dagar
2014	31	693	4	240	23	317	4	136
2015	30	991	8	285	15	319	7	387
2016	16	610	4	93 ⁴⁸	9	331 ⁴⁹	3	186
2017	17	602	5	133	10,3	414	1,7	55
2018	17	474	2	83	11	234	4	157
2019	18	450	3	19	9	148	6	283

Figur. Redovisade effekter år 2014–2019.

2019

	Trollhättan	Göteborg	Övriga VGR
Andel filmer med inspelning	17 %	50 %	33 %
Andel inspelningsdagar	4 %	33 %	63 %
Andel filmer med postproduktion	19 %	77 %	4 %
Andel filmer med animation	82 %	15 %	3 %
Omsättning genererad totalt	25,1Mkr	99,5Mkr	53,5Mkr

Figur. Nyckeltal 2019⁵⁰

Branschutveckling

Film i Väst uppgav inför etableringen av sitt showroom på Kungsgatan att de hade för avsikt att öka sin närvaro, samverka med andra aktörer, erbjuda mer möjlighet till kompetensutveckling med mer. Flera aktiviteter har ägt rum under året med olika målgrupper. För detaljerad presentation hänvisas till deras verksamhetsrapport.

Filmfestivaler

Bolaget har ett nära samarbete med Göteborg Film Festival, bland annat genom att de är en av huvudfinansiärerna bakom flera programpunkter under festivalen. Nedan följer en sammanfattning av några av dem:

TV Drama Vision – ett tvådagarsseminarium med fokus på nordiska dramaserier som även presenterar de senaste internationella trenderna inom tv-drama.

Nordic Film Lab – en mötesplats för nyetablerade professionella filmskapare i Skandinavien. Syftet är att ge deltagarna möjlighet till konstnärlig fördjupning och nätverksbygge för ökade samarbeten mellan filmbranscherna i de skandinaviska länderna. Film i Väst är med i urvalet av de svenska deltagarna som erbjuds möjlighet till feedback på programinnehåll och att delta under Nordic Film Lab i Göteborg.

⁴⁸ 47 av dessa är animation

⁴⁹ 142 av dessa är animation

⁵⁰ Verksamhetsrapport Film i Väst 2019

Discovery – en uppföljning av Nordic Film Lab där tidigare deltagare erbjuds möjligheten att presentera sina kommande projekt inför finansiärer och samarbetspartners i samband med Nordic Film Market.

Bolaget är även medfinansiär till nedanstående aktiviteter kopplade till Göteborg Film Festival:

Startsladden – som är ett av världens största kortfilmspriser och Sveriges i särklass mest prestigefyllda. Film i Väst har sedan priset instiftades varit en av finansiärerna. Priset är nationellt.

”Draken Film” – fortsatt utveckling av samarbetet med Göteborg Film Festivals digitala tjänst ”Draken Film”. Under uppdragsperioden har ett kontinuerligt arbete med att utöka utbudet av Film i Västs samproduktioner pågått.

Medlemsvisningar – Film i Väst och Göteborg Film Festival samarbetar sedan flera år kring förhandsvisningar av Film i Västs produktioner för festivalens medlemmar i Göteborg och Västra Götalandsregionen.

Nordiska filmskolor – en årlig träff under Göteborg Film Festival för elever från de nordiska filmskolor som kommer till Göteborg Film Festival inom samarbetet Nordicil.

Filmarbetarträff – under filmfestivalen arrangerar Film i Väst en nätverksträff för regionens filmarbetare där information och nätverk erbjuds.

Film i Väst har också deltagit på olika sätt på de lokala festivalerna Frame Filmfestival samt Novemberfestivalen.

Talangutveckling

Film i Väst samarbetar med Akademin Valand genom att de finansierar delar av examensfilmerna. Under 2019 genomfördes utvecklingsprogrammet *Prodda!* tillsammans med FilmCloud, som syftar till att utveckla producentkunskaper hos lokala aktörer.

Produktionsincitament

Under 2019 har Film i Väst varit en del av en branschsammanfattad arbetsgrupp som har drivit frågan på riksnivå med målet att få näringsdepartement och finansdepartement engagerade i frågan. Under 2019 fattade regionalutvecklingsnämnden beslut om fortsatt satsning på regionala produktionsrabatter under 2020. Syftet är som tidigare att öka antalet internationella inspelningsprojekt, bygga ut och stärka infrastrukturen i regionen samt initiera nyetablering av produktions- eller produktionsservicebolag.

Utvecklingsplattformar

Under 2018 har Film i Väst inlett strategiska utvecklingssamarbeten med Nordisk Film och SF Studios. Syftet är att öka inflödet av publika/kommersiella projekt som har en ambition att nå en nationell publik över 300 000 besök på bio. Samarbetet sker i projektförhållande i tre år och utvärderas löpande.

Internationella samarbeten

Under 2018 har Film i Väst ingått en överenskommelse om att bli värdregion för den europeiska sammanslutningen CineRegio som organiserar regionala

filmfonder i Europa. Överenskommelsen innebär att Film i Väst samarbetar med CineRegio i tre år. CineRegio blir en integrerad del av den internationella strategin för Film i Väst 2019–2021 och det administrativa sekretariatet placeras i Trollhättan. CineRegio kommer som en del i överenskommelsen att genomföra ett antal aktiviteter och internationellt nätverksträffar.

Under 2019 inledde Film i Väst ett nytt samarbete med NIFF, Nordic International Film Festival i New York. Samarbetet innebär att kortfilmstalanger från regionen får möjlighet att visa sin film. Fyra kortfilmer valdes ut och visades i oktober.

Produktionsbolagsdagar

Varje år genomför Film i Väst produktionsbolagsdagar där i stort sett alla svenska produktionsbolag samlas under en tvådagarskonferens för att samtala och diskutera branschens utmaningar och utvecklingsmöjligheter. 2019 års produktionsbolagsdagar hade som tema ”Svensk film på biograf även i framtiden”.

Lindholmen Science Park

Lindholmen Science Park (LSP) är en internationell samverkansmiljö för forskning, innovation och utbildning inom Transport, ICT och Media. Inom området media stödjer LSP utveckling, innovation och produktion av ny teknik och nya koncept inom media med inriktning mot film, tv, visualisering och traditionell media.

Uppdrag i filmsatsningen

Lindholmen film & tv är ett program för utveckling och innovation inom spel, film, tv och rörlig bild. Arbetet sker primärt på uppdrag av Göteborgs Stad och arbetet görs i samarbete med kreatörer, produktionsbolag, leverantörer, andra branschorganisationer och relevanta aktörer.

Konsumtion av rörlig bild, inte minst i form av film och tv, ökar kontinuerligt i takt med den ökade tillgången till innehåll via nya internationella tjänster och plattformar. Detta ställer nya krav på den svenska film- och tv-branschen som under många år förhållit sig till ett traditionellt finansieringssystem, ett fåtal tv-kanaler och nationella biografkedjor. I en tid då en allt mindre publik tittar på film på traditionella biografen, snarare via streaming-tjänster i hemmet, är behovet större än någonsin för både kreatörer och producenter att kunna navigera utanför de traditionella strukturerna och se nya möjligheter inom tv-seriernas och filmernas näringskedjor.

Lindholmen Science Park bidrar på ett unikt sätt till att lokala film- och tv-producenter och kreatörer får förutsättningar att utveckla nya filmer, tv-serier och andra format på berättelser. Berättelser i form av filmer och tv-serier är viktiga för vår kultur, kreativitet och konkurrenskraft. Även spel ökar i betydelse, inte bara som egen bransch utan också som kunskap tillämpbar inom andra industrier.

Program Film & tv:s uppdrag är att positivt bidra till en hållbar samhällsutveckling genom att bevara och utveckla en stark kunskap och kreativitet inom skapandet av rörlig bild, samt stödja den fortsatta utvecklingen av fysiska miljöer, viktiga för branschen.

Uppdrag projektfinansiering

Som en del av Göteborgs Stads filmsatsning stöttar Lindholmen Science Park innovativa utvecklingsprojekt inom film, tv och rörlig bild. Det övergripande målet är långsiktig tillväxt i hela den regionala film- och tv-branschen genom starkare producenter och idéskapare och att stimulera kontakten mellan kreatörer och producenter. Satsningen vänder sig i första hand till etablerade producenter och film- och tv-skapare med potential och kapacitet att skapa och producera professionella produktioner som långfilmer, tv-serier eller andra format avsedda för distribution via biografen, tv-kanaler eller vod-tjänster. Finansieringen riktar sig till projekt under utveckling, till exempel

manusbearbetning, pilotproduktion eller idéutveckling. Gemensamt för alla typer av projekt är att Lindholmen Science Park söker innovativa projekt, det vill säga projekt som innehållsmässigt, affärsmässigt, arbetsmässigt eller på annat sätt är nytänkande och/eller kan skapa ett mervärde för branschen.

Finansieringsformen etablerades 2014. Från och med 2018 har Lindholmen Science Park som huvudfokus att finansiera utveckling av tv- och webbserier. Tidigare har Lindholmen Science Parks stöd framförallt bestått av finansiella resurser, och branschen har själv fått stå för struktur, process och arbetssätt. Med ett tydligare fokus på tv-serier hoppas LSP att på sikt öka kompetensen inom branschen genom att komplettera det ekonomiska stödet med resurser i form av kunskap och engagemang. På så sätt ser LSP att upphovsmän kan komma att ha ”mer kött på benen” när de går vidare i processen – till bolag eller kanal – vilket kan bidra till att fler sökande i slutändan rör sina projekt i land. Därför valde LSP att inför 2018 omstrukturera ansökningsprocessen till tre olika steg att söka finansiering för. Varje steg kan sökas flera gånger, och det står den sökande fritt att själv bestämma vilket steg som söks, beroende på i vilken fas projektet befinner sig i. Genom att dela in ansökan i olika steg är målsättningen att lättare identifiera och definiera projektets behov, både för de sökande och för den referensgrupp som bedömer projekten.

Lindholmen Science Park hanterar och bereder årligen tre ansökningsomgångar för stöd till innovativa projekt under utveckling inom film, tv och teknik. Under 2019 inkom sammanlagt 101 ansökningar (jämfört med 70 ansökningar 2018). Utvalda projekt har bjudits in till Lindholmen Science Park för muntliga presentationer inför en referensgrupp som har bestått av Gunnar Eriksson (projektutvecklare Film&tv, Lindholmen Science Park), Johanna Koljonen (författare, journalist och medieanalytiker), Tatjana Samopjan (Creative developer, Fractal Volcano), Martina Eriksdotter (filmutvecklare för Göteborgs Stad) och Karin Strandberg Blom (Exekutiv producent, Nice Drama). 26 projekt till ett totalt belopp om 2 miljoner kronor föreslogs till kulturnämnden, som fattade beslut om bifall 2018-04-23, 2018-08-26, respektive 2018-12-16.

Under 2019 har följande projekt fått stöd via Lindholmen Science Parks stöd till innovativa aktörer:

Omgång 1:		
Quilpué films	ALEX	15 000 kr (Steg 1)
Alve Lindbenbaum	Linje 18	15 000 kr (Steg 1)
Kakadua filmproduktion	Tavernan	50 000 kr (Steg 2)
Vy produktion	All tid i världen	100 000 kr (Steg 2)
Newland film AB	BOBBY	50 000 kr (Steg 2)
Momento film AB	De kommer att drunkna...	100 000 kr (Steg 2)
Garagefilm	Mommy Masquerade	100 000 kr (Steg 2)
Brain Academy	Verdisia	80 000 kr (Steg 3)
Art&Bob	Julens väktare	100 000 kr (Steg 3)
GötaFilm AB	Denim Hunter	50 000 kr (Steg 3)

<u>Omgång 2:</u>		
Cinenic	Flätan	100 000 kr (Steg 2)
Kvarteret filmproduktion	Flyg!	100 000 kr (Steg 2)
Vilda Bomben	Souls on tape	100 000 kr (Steg 2)
Tangram films	The Store/Butiken	100 000 kr (Steg 2)
French Quarter film	Modersalgoritmen	50 000 kr (Steg 2)
Momento Film	Genesis	150 000 kr (Steg 3)
Roozbeh Behtaji	Den tusenåriga videospelaren	60 000 kr (Teknik)
<u>Omgång 3:</u>		
Cold Iron Pictures	Out of bounds	15 000 kr (Steg 1)
Patrik Eriksson	Augustidrämmar	15 000 kr (Steg 1)
Shoot&Post	My room	100 000 kr (Teknik)
Art&Bob	AT-läkarna	100 000 kr (Steg 2)
Plattform produktion	Awake brain surgery	100 000 kr (Steg 2)
Garage film	Mommy Masquerade	120 000 kr (Steg 2)
Gothenburg film studios	True Nordic Noir	55 000 kr (Steg 3)
Fox in the snow films	CAR:Y	100 000 kr (Teknik)
Götafilm	Grab Them	75 000 kr (Teknik)

Uppdrag branschutveckling

▪ Audiovisual Days

14–15 november arrangerades ”Audiovisual Days” för andra året på Visual Arena. Audiovisual Days är ett tvådagarsevent och en mötesplats för målgruppen yrkesverksamma inom film, tv och ny teknik inom rörlig bild. Arrangemanget finansieras primärt av Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad och genomförs med en lång rad samarbetspartners, bland andra Göteborg Film Festival, Kulturakademin, Filmkontoret Göteborgs Stad, Centrum för dramatik Syd, Filmcloud och Kultur i Halland. Föreläsningar med internationella gäster varvades med workshops, seminarier och panelsamtal på teman som marknadsföring, manusprocesser, VR och ny teknik och AI. Arrangemanget blev mycket uppskattat och välbesökt (med nära 200 unika deltagare) där samtliga programpunkter var fullbokade. **Läs mer [här](#).**

▪ Torino Series Lab

Lindholmen Science Park agerade samarbetspartner och värd för Torino Series Lab, som gästade Göteborg och Lindholmen Science Park under januari. TSL är ett internationellt välmeriterat mediaprogram för utveckling och paketering av tv-serie-projekt från hela Europa. Varje upplaga spänner över tre städer/länder, och för andra året i rad arrangerades den svenska vistelsen på Lindholmen, där workshops med deltagande projekt varvades med öppna föreläsningar och master classes. Ett av projekten, ”Gothenburg Kids”, var svenskt. ”GBG Kids” är en tv-serie av Emiliano Goessens och Morgan Jensen (båda medlemmar i Manusfabriken). **Läs mer [här](#).**

▪ Ny teknik

Lindholmen Science Park främjar utvecklingen och tillämpandet av ny teknik inom rörlig bild på flera sätt. Årets nya stora bidrag till främjandet av ny teknik har varit Framtidens Biograf. Det är ett projekt drivet av Visual Arena tillsammans med Biograf Aftonstjärnan. Kärnan är att blanda det bästa med immersiv 360 graders video (det vill säga att vara omgiven av den), med det bästa med att gå på bio (det vill säga att vara tillsammans). Det har inte varit tekniskt möjligt förrän nu. Gorki Glaser-Müller har (tillsammans med Kristina Meiton) tagit fram en prototyp för upp till 17 VR-glasögon med tillhörande mjukvara. Ett väldigt framgångsrikt projekt, intresset som organisationer har visat har varit över förväntan stort. Så stort att projektet inte har kunnat ha så många demovisningar som efterfrågats. Bland annat har årets Narrative VR Lab kunnat visa sina piloter, Göteborgsoperan i visningen av Wagners Rhenguldet, samt Chalmers har använt dem i sin kommunikation forskare emellan. Som nämnts arrangerades under 2019 den andra upplagan av *Narrative VR Lab*, ett innovativt utvecklingsprojekt på Visual Arena där vi undersöker de narrativa möjligheterna i XR (samlingsnamnet för AR, VR, MR och andra medier), samt testar nya sätt att nå ut till den publik som är intresserad av berättelser. I årets upplaga deltog följande projekt/kreatörer: "Regrets", av Niklas Rydén, "Curious X", av Ismaila Jallow och "SKINNING/TRUE MESH/16:9 fulltimetexture", av Nicole Neidert. **Läs mer [här](#).**

▪ Manusfabriken

Manusfabriken 2019 kännetecknas av att samtliga manusförfattare på Manusfabriken gick från utveckling till produktion. Det gäller både Manusfabrikens kärntrupp och de författare som under 2019 hade residensplats på Manusfabriken. Lokalerna har utnyttjats flitigt under 2019 och flera projekt pågick samtidigt såsom till exempel Anagrams *Maskineriet* för Viaplay, Brain Academys *Verdisia* (Viaplay) liksom långserierna *Lyckostigen* (efter en idé av Camilla Läckberg, Viaplay) och tredje säsongen av *Syrror* (Tv4) för att nämna några.

- **Residensförfattare.** Manusfabriken har erbjudit residensplatser till externa författare under 2019. I residensplatsen ingår handledning och dramaturgi från Manusfabrikens författare. Under 2019 har två författare, Annika Ivarsson och Michael Bundsen, haft residensplatser. Parallellt med sitt eget skrivande har de också skrivit avsnitt för Camilla Läckberg-serien *Lyckostigen*.
- **Audiovisual Days.** Under Audiovisual Days 2019 organiserade Manusfabriken ett runda-bordet-samtal på temat "att skriva tv-serier i grupp" tillsammans med Centrum för Dramatik syd. Manusförfattaren Jesper Harrie bjöds in för att delge sina erfarenheter från till exempel *Solsidan* och *Bonusfamiljen*. Kring bordet satt 18 manusförfattare från Göteborg, Skåne, Stockholm och Oslo. Dessutom anordnades ett panelsamtal inför publik på samma tema som dokumenterades och lades ut på Kulturakademiens videoplattform K-Play.
- **Dramaturger/manuscoacher.** Manusfabrikens författare har deltagit som dramaturger/författarcoacher i några av de film- och tv-projekt som fått finansiering från Lindholmen Science Parks projektfinansiering.

- **Fortbildning.** Manusfabrikens medlemmar har deltagit i en master class med Linda Seger i Köpenhamn, arrangerad av Danska Filmskolan.
- **Övrigt.** Niclas Ekström har under 2019 lett ett utvecklingsuppdrag på uppdrag av SVT Nöje som innebär att coacha fram en blivande ung manusförfattare från Angered med rötterna i Somalia. Utöver det, är Manusfabriken representerad i ledningsgruppen för den nya manusutbildningen YRGO och har redan börjat hålla i gästföreläsningar.

Läs mer på: <https://www.manusfabriken.se>.

▪ **Omvärldsbevakning**

I ett ständigt växande och rörligt medielandskap är Lindholmen Science Parks målsättning att ha en god kännedom om rådande nuläge inom film- och tv-branschen, såväl lokalt som nationellt och internationellt. Detta sker genom en kontinuerlig omvärldsbevakning och dialog med yrkesverksamma kreatörer, produktionsbolag, tv-kanaler, finansiärer, utbildningar och övriga relevanta organisationer över hela landet, för att på så vis hålla oss uppdaterade om vilka behov, förutsättningar och strukturer som råder i film- och tv-branschen. LSP har också under året närvarat vid konferenser och festivaler som Cannes Filmfestival, TV-dagen och Göteborg Film Festival.

Uppdrag klusterområde

Sedan 2015 har Lindholmen Science Park haft uppdraget att verka för bevarandet och utveckling av infrastruktur för film- och tv-produktion. I samarbete med Gothenburg Film Studios säkerställs att produktionskontor och studiomiljöer finns tillgängliga på rimliga villkor i Göteborg. Ett mycket stort antal film- och tv-serier har också använt studion och/eller produktionskontoren och området. Gothenburg Film Studios utgör ett mycket viktigt nav för branschen, inklusive filmarbetare. Resurserna nyttjas också av näringslivet rent generellt och påverkar positivt Göteborgs många aktörer som på ett eller annat sätt arbetar med rörlig bild.

För fortsatt utveckling är långsiktighet avgörande och efter flera år av osäker finansiering arbetar Lindholmen Science Park nu aktivt för att avtals- och finansieringsförhållanden ska stabiliseras för ett antal år framåt.

Business Region Göteborg

Uppdrag i filmsatsningen

Business Region Göteborg ansvarar ytterst för de strategiska samtalen med näringslivspolitiska frågor i fokus, som till exempel dialogen med stadens näringslivskluster, tillståndsenheter, myndigheter och andra relevanta aktörer. De ansvarar även för att samråda kring och fördela eventuella kostnader för produktion av marknadsföringsmaterial i syfte att öka tillgängligheten till staden, tillsammans med Göteborgs Stads kulturförvaltning. Dialog sker i samråd med filmutvecklaren samt vid behov med samordnaren för filmlocations. Business Region Göteborg ansvarar också för att fortlöpande hantera de generella mätningar som görs gentemot tillståndsenheter.

After care-undersökning 2019

Totalt under 2019 har Trafikkontoret behandlat 45 tillståndsansökningar gällande filmärenden. Det är en minskning med 10 ansökningar jämfört med 2018 års totala ansökningar. Antalet aktörer som sökt tillstånd 2019 är totalt 19 stycken. Det är en marginell ökning i antal aktörer, generellt kan vi se att det rör sig mellan 15–20 aktörer per år som ansöker om filmtillstånd. Ofta är det samma aktörer som ansöker år efter år med ett visst frånfall eller tillskott.

Utgår vi från antal aktörer och antal filmärenden som söker är bedömningen att marknaden i Göteborg stabiliserat sig runt 40–50 ansökningar och runt 15–20 aktörer per år.

I after care-undersökningen på de 19 aktörer som sökt tillstånd att filma under 2019 görs bedömningen att 80 procent är väl insatta i stadens filmsatsning och känner till att stöd finns att tillgå på Filmkontoret. 65 procent av aktörerna har svarat på undersökningen, likaså frågan vad kan förbättras i Göteborg ur ett filmperspektiv. Resultatet är i stort sett identiskt med andra år, *att politiken ska stå upp för filmbranschen* och *p-tillstånd* är viktiga frågor som man gärna vill ha en lösning eller förbättring på.

	2017	2018	2019
Hur har du upplevt kontakten med kommunen (0-100)	53	55	Information saknas
Känner du till filmutvecklaren		60%	Information saknas
Känner du till stadens filmsatsning	50	65	80

Business Region Göteborg har genomfört 2019 års utbildning för stadens nyanställda, Förenkla helt enkelt, för cirka 150 personer. Undersökningen är ännu ej säkerställd men indikationen är att det gedigna arbete och tid staden och Business Region Göteborg, som projektleder arbetet i staden med alla förvaltningar och framförallt Stadsbyggnadskontoret, nu börjar ge resultat. Indikationen är en ökning till ett sammanlagt NKI 69. Det indikerar en ökning på två enheter ifrån år 2018. Insikt är kommunernas och SKR nationella NKI undersökning för alla tillståndsgivande förvaltningar och myndigheter.

Annat arbete kopplat till film och rörlig bild under 2019

Business Region Göteborg har deltagit i en strategisk dialog med VGR, koncernavdelningen kultur och koncernstaben för regional utveckling. Samtalen genomfördes på Göteborgs Stadsbibliotek. Ämnen som diskuterades var finansiering, kompetensutveckling, talangutveckling och infrastruktur. BRG har också deltagit i att etablera en återkommande mötesplats för Göteborgs Film & TV Bar under tre tillfällen under 2019. Vi har också genomfört en kartläggning av film och tv-branschen i Göteborgsregionen och Västra Götaland.^{51 52}

⁵¹ Se Bilaga 1

⁵² När den här rapporten skrivs har BRG ännu inte färdigställt en analys/slutsats av det underlag som är framtaget.

Filmsatsningens planerade arbete 2020

Mätbar utveckling, transparens och kommunikation

– *Ta fram marknadsföringsmaterial för filmstaden och filmlocations.*

Filmkontoret kommer att fortsätta arbeta med att ta fram marknadsföringsmaterial för ”införsäljning” till presumtiva produktionsbolag och projekt. Arbetet sker i samarbete med ansvariga för destinationsmarknadsförings på Göteborg & Co. Syftet är att presentera aktuell information och marknadsföring som visar på Göteborgsregionens unicitet som inspelningsplats samt även vad staden har att erbjuda inom finansiering och samverkansprojekt.

– *Skapa digitala kartor över specifika locations.*

Filmkontoret har som intention att ta fram digitala kartor över locations. Kartorna blir lätta att nå från hela världen via web.

– *Fortsätta och utöka nätverksarbetet nationellt och internationellt.*

Filmkontoret kommer att fortsätta representera på olika branscharrangemang lokalt, nationellt och internationellt. Syftet är att kontinuerligt sprida information om stadens filmsatsning, hitta flera samverkansparter samt bevaka omvärldstrender för att hålla filmsatsningen kontinuerligt uppdaterad.

– *Uppdaterad handlingsplan för filmsatsningen enligt de politiska besluten från 191219.*

Kulturförvaltningens strategiska avdelning kommer tillsammans med linjeorganisationen i kulturförvaltningen att ta fram en uppdaterad handlingsplan som filmsatsningen ska utgå ifrån.

Målgrupp för arbetsinsatsen: samtliga sju aktörsgrupper och samtliga fyra målgrupper.

Talangutveckling och kompetensförstärkning

– *Fristående kurs på Akademin Valand, ”Att hitta sin publik”.*

Filmutvecklaren kommer i ett samverkansprojekt tillsammans med Akademin Valand och Handelshögskolan i Göteborg samt flera olika internationella branschaktörer att erbjuda kompetensförstärkning inom marknad och kommunikation. Erbjudandet ligger i linje med den behovsinventering som kulturförvaltningen gjorde 2018.

– *Fortsätta arbetet med att fokusera på manus, dramaturgi och utveckling*

Lindholmen kommer att fortsätta stötta Manufabriken med lokalresurser. Lindholmen kommer mest troligt också att fortsätta sitt arbete med Göteborg Storytelling Days som genomfördes i början på året.

– *Göra en kartläggning av området talangutveckling tillsammans med Kultur i Väst och Film i Väst.*

Fortsätta samtalet om samverkan kring talangutvecklingsfrågorna och tillsammans med representanter från Film i Väst och Kultur i Väst kartlägga

området talangutveckling för att synliggöra om det finns aktiviteter som kan förtydligas/förstärkas för målgruppen. Syftet är att tydliggöra nuläge samt identifiera utvecklingspotentialen inom talangutveckling för de lokala aktörerna.

Målgrupp för arbetsinsatsen: samtliga sju aktörsgrupper och samtliga fyra målgrupper.

Staden som inspelningsplats

– *Fortsätta och utveckla tvärsektionella samarbeten i staden.*

Filmutvecklaren och samordnaren för filmlocations kommer att fortsätta arbeta för samverkan inom staden för att underlätta för de filmproduktioner som görs i Göteborgsregionen. Syftet är att utöka och stärka samarbeten inom Göteborgsregionen för att möjliggöra en ännu högre grad av service för filminspelningar.

Målgrupp för arbetsinsatsen: samtliga sju aktörsgrupper och samtliga fyra målgrupper.

Sociala mötesplatser och nätverk

– *Fortsätta medfinansiera Göteborgs Film & Tv Bar.*

Filmutvecklaren kommer fortsatt stötta arrangemanget Göteborgs Film & Tv Bar.

– *Fortsätta arrangera Lindholmen Audiovisual Days.*

Lindholmen har som intention att fortsätta arrangera mötesplatsen även under 2020.

Målgrupp för arbetsinsatsen: samtliga sju aktörsgrupper och samtliga fyra målgrupper.

Sammanfattning

I den snabbt föränderliga värld som mediet film och rörlig bild befinner sig kan insatser som Göteborgs Stads filmsatsning vara avgörande för att det lokala kultur- och näringslivet ska klara sig bra.

Göteborgs Stads kulturprogram står fast förankrat i en tanke om hållbar utveckling baserad på fyra dimensioner, den sociala, den ekologiska, den ekonomiska och den kulturella, samt lyfter att "Göteborg bör utveckla och stärka infrastrukturen för de kulturella och kreativa näringarna". Det finns ett stort värde i att fokusera på att bygga hållbara strukturer som innebär långt mer än finansiella projektstöd. Det minimerar risken för yttre hot och stärker lokala aktörer utifrån rådande omvärldstrender.

Det finns en mening med att hela tiden utgå från en bred ingång i området film och rörlig bild för att kunna anpassa och förbereda sig för snabba förändringar i branschen. Det är tekniken som driver utvecklingen och staden måste tillsammans med andra parter möjliggöra för aktörerna att följa med i den utvecklingen. Det behövs ett brett upptagningsområde för att öka möjligheterna till utveckling. Innovation och utveckling är nyckelord som är väl värda att utgå ifrån i ett sådant arbete. Det är också viktigt att som offentlig aktör stå emot de starka kommersiella krafter som råder. Det gör stadens filmsatsning genom att värna den fria konsten och konstnären och genom att erbjuda mjuka finansieringsmedel i en tid där konstformen film och rörlig bild drar allt mer mot kommersiella intressen. Filmsatsningen bidrar till kompetenshöjning genom internationella samarbeten, universitetskurs, seminarium och nätverksträffar. Den bidrar också till en generell samhällsutveckling genom att skapa integrerade, tvärsektionella samarbeten i staden som skapar arbetstillfällen, effektivare produktionsarbete samt också genom att bjuda in akademien i utvecklingsarbete som rör politik och näring.

Sammantaget följer filmsatsningen den generella utvecklingen väl; de olika stödformerna möter olika typer av produktion för film och rörlig bild i olika delar av processen. Detta i kombination med insatser som görs inom talangutveckling, kompetensförstärkning, internationella samverkansprojekt och, inte minst, de praktiska insatserna för att tillgängliggöra staden, stärker utvecklingen på bred front.

Bilaga 1

BILAGA 1

FILM OCH TV I REGIONEN

En fördjupad statistisk analys av regionens näring inom branschsegmentet Film och TV har genomförts i samband med den större genomlysningen av samtliga branscher inom KKN. Analysen har gjorts för åren 2008 – 2018, precis som för de övriga branschsegmenten inom KKN. Det som skiljer studierna åt är att vi här också, på önskan av Göteborgs stads kulturförvaltning genomfört en analys av en nystartade föreningen i regionen: Västsvensk Filmbransch (VF) samt satt dessa resultat i relation till resultaten för Film och TV i Västra Götalandsregionen (VGR) och Göteborgsregionen (GR).

*Film och TV-branschen i Göteborgsregionen har en stark position i VGR 2018:
81% av alla arbetsställen,
88% av alla anställda,
87% av den totala omsättning enoch
89% av totala förädlingsvärdet i branschen i VGR genereras och finns i Göteborgsregionen.*

Business Region Göteborg har fått till uppdrag att fokusera på Film och TV under 2019, i samarbete med Göteborgs stads kulturförvaltning, och denna analys är en delleverans i det uppdraget.

I Göteborgregionen ingår 13 kommuner, även Kungsbacka kommun, som inte ingår VGR. (I Kungsbacka fanns det 2018 i Film- och TV-branschen 13 företag med totalt 13 anställda och en gemensam omsättning på 26 361 kkr. Dessa företag hade alla 5 eller mindre anställda och 5 av dem hade 0 anställda.)

SNI-koderna som är underlag för analysen för GR och VGR kan ses i tabell 1.

Tabell 1. SNI-koder som har använt i analysen för GR och VGR.

Film & TV i GR och VGR	
59.110	Produktion av film, video och TV-program
59.120	Efterproduktion av film, video och TV-program
59.130	Film-, video- och TV-programdistribution
59.140	Filmvisning
60.200	Planering av TV-program och sändningsverksamhet
77.220	Uthyrning av videokassetter och dvd-skivor

Västsvensk Filmbransch (VF) är en branschförening för företag inom filmbranschen i Västsverige. I analysen av VFs medlemmar är därför teknik- och tjänsteleverantörer, post-produktionsbolag, produktionsbolag inom drama, dokumentär och animation, samt produktionsbolag inom kommersiell film inkluderade. Det har medfört en manuell handpåläggning för att finna SNI-koderna för alla dessa företag. De SNI-koder som ingår i VF kan ses här nedan, i tabell 2. Vilka företag det är är specat i den separata excel-bilagan för Film och TV.

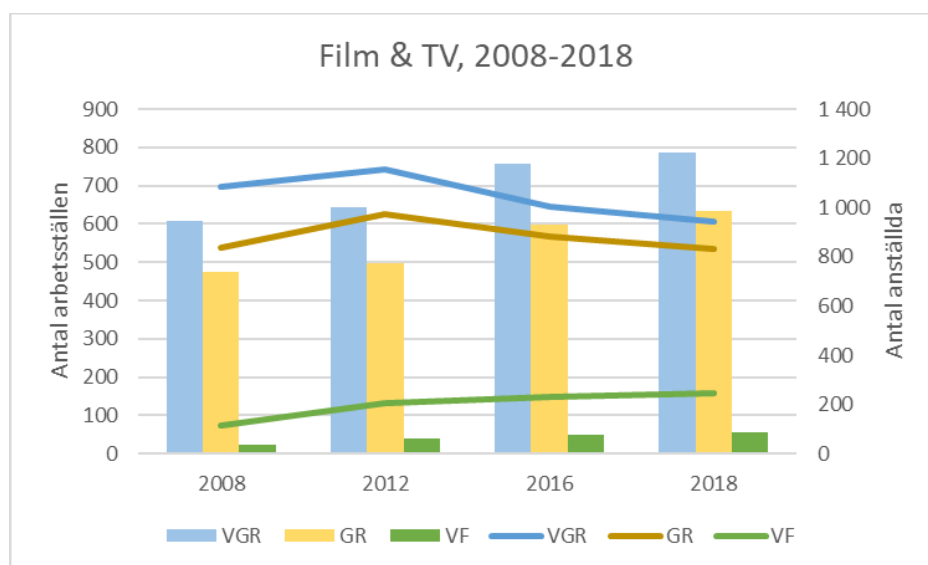
Tabell 2. SNI-koder för företag i VF. Koder med grön bakgrund finns även med i analysen av GR och VGR.

Västsvensk Filmbransch	
43 320	Byggnadssnickeriarbeten
59 110	Produktion av film, video och TV-program
59 120	Efterproduktion av film, video och TV-program
59 130	Film-, video- och TV-programdistribution
59 200	Ljudinspelning och fonogramutgivning

62 010	Dataprogrammering
73 111	Reklambyråverksamhet
74 102	Grafisk designverksamhet
74 203	Press- och övrig fotografverksamhet
74 300	Översättning och tolkning
77 290	Uthyrning och leasing av andra hushållsartiklar och varor för personligt bruk
77 390	Uthyrning och leasing av övrig utrustning och övriga maskiner och materiella tillgångar
85 420	Universitets- eller högskoleutbildning
90 020	Stödtjänster till artistisk verksamhet
90 030	Litterärt och konstnärligt skapande

I figur 1 nedan kan man se antal arbetsställen och anställda i alla de tre grupperna (VGR, GR, VF). Pelarna representerar antalet arbetsställen och linjerna antal anställda. I figuren kan man se att VGR och GR följer samma mönster vad gäller anställda, dvs minskar något efter 2012 medan arbetsställena ökar.

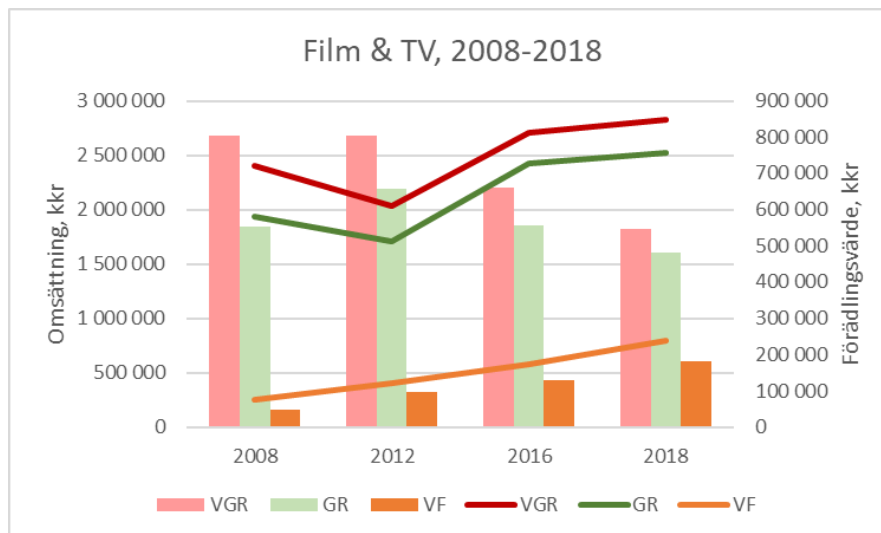
VFs siffror visar en ökning mellan 2008-2018 vad gäller både arbetsställen och antalet anställda.

Figur 1. Antal arbetsställen och anställda i Film & TV i VGR, GR och VF, 2008-2018

I figur 2 nedan illustreras omsättning och förädlingsvärdet i alla tre grupperna (VGR, GR, VF). Pelarna representerar omsättning och linjerna förädlingsvärdet. I figuren kan man se att VF ökar konstant mellan 2008-2018 både vad gäller omsättning och förädlingsvärde.

VGR och GR följer varandras mönster vad gäller förädlingsvärdet (precis som för antalet arbetsställen och anställda) dvs minskar markant 2008-2012 och återhämtar sig igen 2012-2018. Den totala omsättningen följer inte alls samma mönster utan ökar 2008-2012 och sedan minskar 2012-2018. Att de följer varandras mönster visar hur stark GR's position är i VGR.

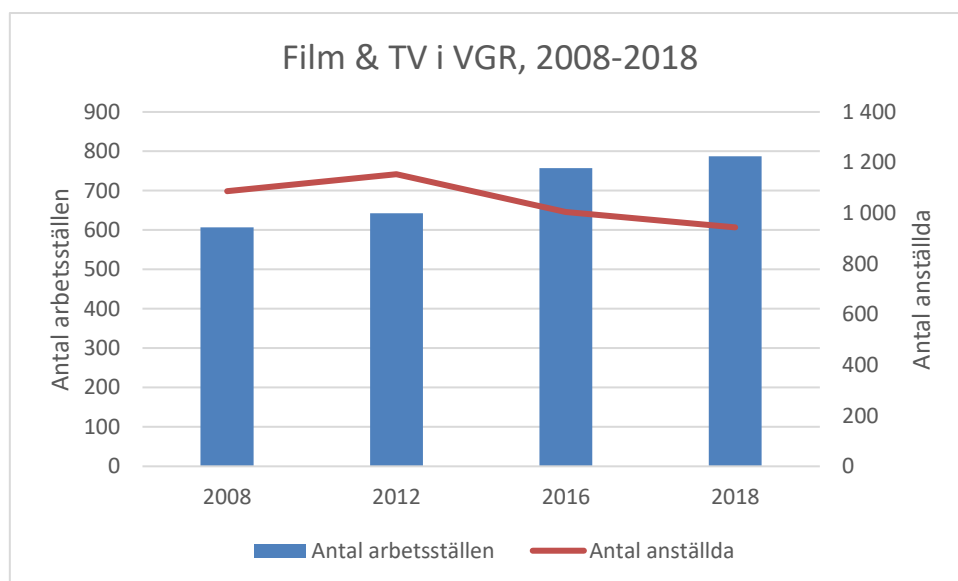
Figur 2. Total omsättning och förädlingsvärde i Film&TV i VGR, GR och VF, kkr, 2008-2018

FILM OCH TV I VGR

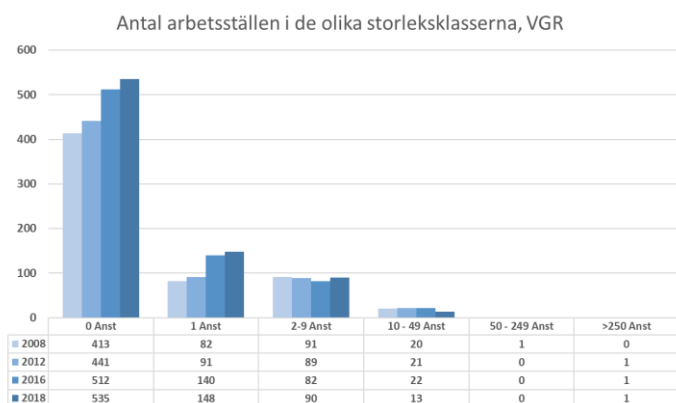
Detta avsnitt sammanfattar branschsegmentet film och tv i VGR. Illustrerande tabeller och diagram ligger i slutet av avsnittet.

Analysen omfattar antal arbetsställen och anställda, omsättning (kkr), förädlingsvärde (kkr) och de tjugo största företagen.

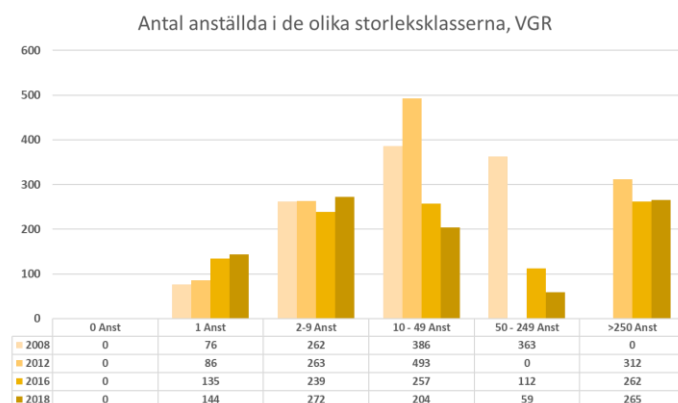
- **Företagens registreringsår (i VGR) är runt 2005**
- 89 företag av 339 grundades innan 2000. Det äldsta företaget är AB Waidele som grundades 1924, följt av Sveriges Television AB (1934) och SF Bio AB (1936). Alla dessa företag ligger i Göteborgs kommun.
- Filmbranschen har haft en bra tillväxt i VGR: det finns **30% fler arbetsställen 2018 jämfört med 2008**
- **Antal anställda har minskat med 13% 2008-2018 i VGR** (944 anställda 2018)
- **Den totala omsättningen har minskat med 32% 2008-2016 i VGR.** (1 826 307 kkr. 2018)
- **Det totala förädlingsvärdet har ökat med 17% 2008-2016 i VGR** (847 254 kkr. 2018).
- Majoriteten av företagen i VGR har mindre än 10 anställda, endast två företag har 50 eller fler anställda (Sveriges Television AB, Filmstaden (SF Bio AB))
- **De tre största företagen 2018 i VGR är:**
 - Sveriges Television Ab (265 anställda)
 - Filmstaden AB (59 anställda)
 - Handelsbolaget Svenska bio Lidingö (42 anställda)

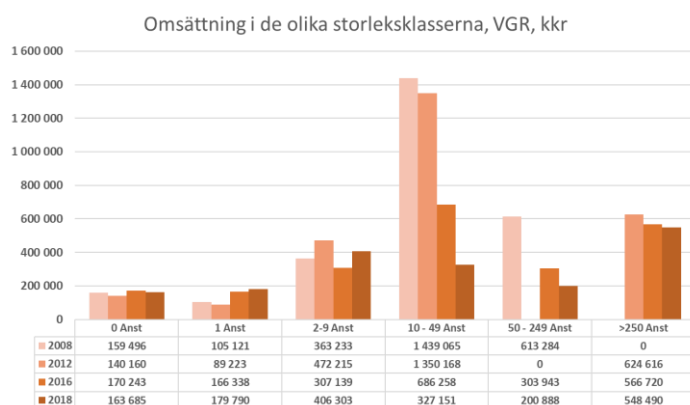
Figur 3. Antal arbetsställen och anställda i VGR, 2008-2018

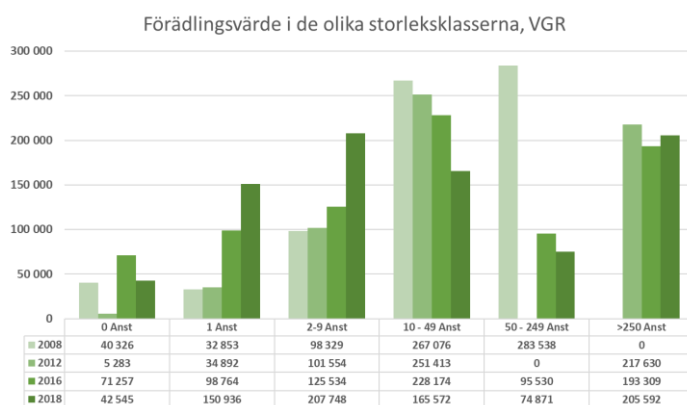
Figur 4. Antal arbetsställen i VGR, 2008-2018

Figur 5. Antal anställda i VGR, 2008-2018

Figur 6. Total omsättning, kkr, i VGR, 2008-2018

Figur 7. Total förädlingsvärde, kkr, i VGR, 2008-2018

Tabell 3. Tjugo största företag inom film och TV i Västra Götalandsregionen, 2008 och 2018

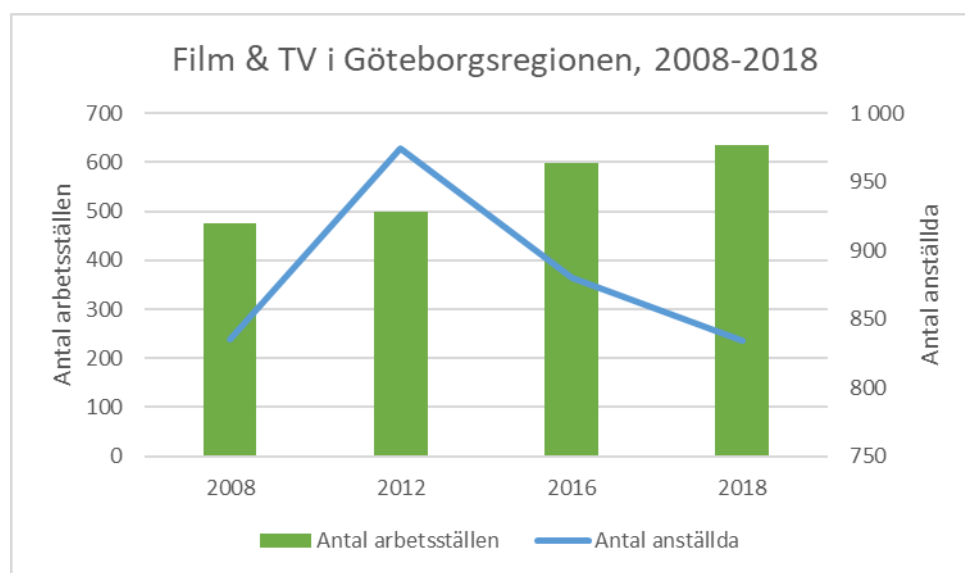
FILM & TV, Västra Götalandsregionen - 20 största			
2018		2008	
Företag	Anställda	Företag	Anställda
Sveriges Television Aktiebolag	265	Sveriges Television Aktiebolag	243
Filmstaden AB	59	TV4 Sverige AB	68
Handelsbolaget Svenska Bio Lidingö	42	Filmstaden AB	52
Warner Bros. International Television Production	38	Zooma Marketing & Communication AB	37
Haymaker AB	17	Paramount Home Entertainment (Sweden) AB	30
Hand Over Your Multimedia AB	16	Q-vision AB	30
Filmgate AB	14	Play Nöjesdistribution AB	29
Oddway Film & Television AB	13	Handelsbolaget Svenska Bio Lidingö	27
Edithouse Film Works AB	12	STARK Film AB	25
Film i Väst AB	11	Bobby Works AB	25
Motion FX MFX TV AB	11	PAN Vision Aktiebolag	25
Nöjesbutiken Bogart AB	10	Eyeworks Gothenburg AB	24
Silverbullet Film AB	10	Twitch Sweden AB	22
Vingaland AB	10	Haglund Consulting AB	21
Filmpoint Communication Aktiebolag	9	Edithouse Film Works AB	17
STARK Film AB	9	Film i Väst AB	17
Scanbox Entertainment Sweden AB	9	Scanbox Entertainment Sweden AB	14
Krabbetornet AB	9	Hemmakväll AB	12
Gothenburg Film Studios AB	8	Aktiebolaget Sappa	11
Lucky Punk Aktiebolag	8	Filmpoint Communication Aktiebolag	10

FILM OCH TV I GÖTEBORGSREGIONEN (GR)

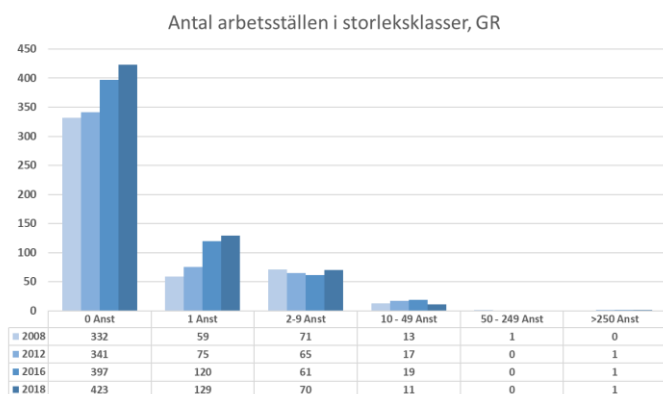
Detta avsnitt sammanfattar branschsegmentet film och tv i Göteborgsregionen (GR). Illustrerande tabeller och diagram ligger i slutet av avsnittet.

Analysen omfattar antal arbetsställen och anställda, omsättning (kkkr.), förädlingsvärde (kkkr.) och tjugo största företag.

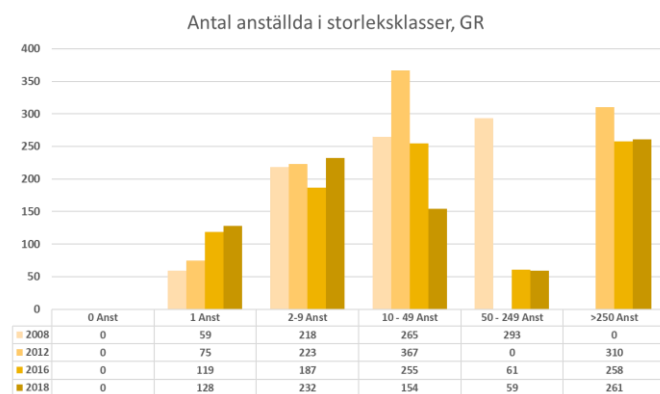
- **Företagens registreringsår i GR är ungefär 2006.** Det finns 12 företag som grundades innan 2000. De två äldsta företagen är också de största företagen i regionen: Sveriges Television AB (grundades 1934) och SF Bio AB (grundades 1936))
- Filmbranschen har haft en hög tillväxt i regionen: **33% fler företag i 2018 jämfört med 2008**
- **Samtidigt har antal anställda har inte ökat eller minskat jämfört med 2008** (834 anställda 2018). Notera dock att det minskat jämfört med 2012.
- **88% av anställda inom Film & TV i VGR sysselsätts i GR**
- **Den totala omsättningen har minskat med 13%** (1 600 094 kkr 2018)
- **Det totala förädlingsvärdet har ökat med 30%** (758 191 kkr 2018) vilket är nästan dubbelt så mycket som i hela VGR
- **De flesta företagen har mindre än 10 anställda, endast två företag har fler än 50 anställda** (Sveriges Television AB och SF Bio AB)
- **De tre största företagen i GR är:**
 - Sveriges Television Ab (261 anställda)
 - SF Bio AB / Filmstaden (59 anställda)
 - Warner Bros International Television Production Sverige AB (38 anställda)
- **De 17 största företagen i GR finns med på listan över de tjugo största företagen i VGR.**

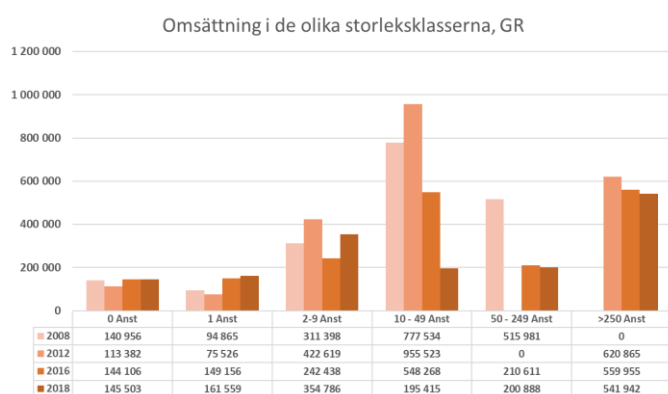
Figur 8. Antal arbetsställen och anställda i GR, 2008-2018

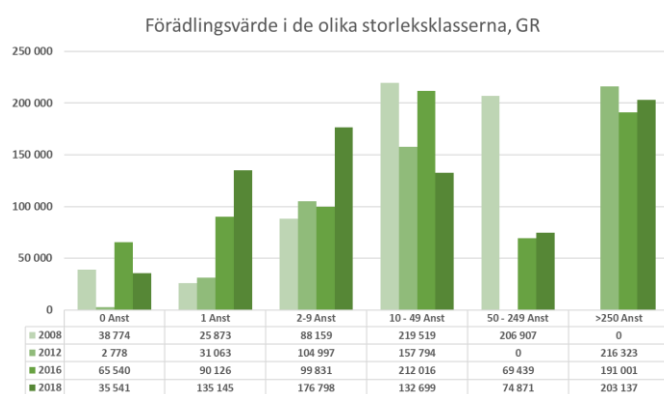
Figur 9. Antal arbetsställen i GR, 2008-2018

Figur 10. Antal anställda i GR, 2008-2018

Figur 11. Total omsättning, kkr, i GR, 2008-2018

Figur 12. Total förädlingsvärde, kkr, i GR, 2008-2018

Tabell 4. De tjugo största företagen inom film och TV i Göteborgsregionen, 2008 och 2018

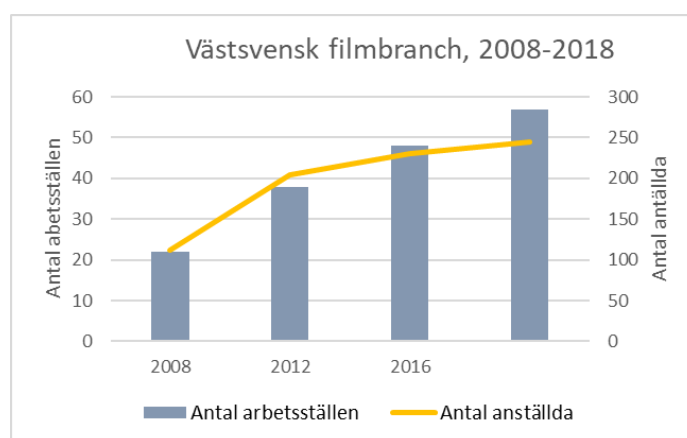
FILM & TV, Göteborgsregionen - 20 största			
2018		2008	
Företag	Anställda	Företag	Anställda
Sveriges Television Aktiebolag	261	Sveriges Television Aktiebolag	241
Filmstaden AB	59	Filmstaden AB	52
Warner Bros. International Television Production Sverige AB	38	Zooma Marketing & Communication AB	37
Haymaker AB	17	Paramount Home Entertainment (Sweden) AB	30
Hand Over Your Multimedia AB	16	TV4 Sverige AB	28
Filmgate AB	14	STARK Film AB	25
Oddway Film & Television AB	13	Bobby Works AB	25
Handelsbolaget Svenska Bio Lidingö	13	Eyeworks Gothenburg AB	24
Edithouse Film Works AB	12	Twitch Sweden AB	22
Motion FX MFX TV AB	11	Edithouse Film Works AB	17
Silverbullet Film AB	10	Scanbox Entertainment Sweden AB	14
Vingalund AB	10	Hemmakväll AB	12
Filmpoint Communication Aktiebolag	9	Aktiebolaget Sappa	11
STARK Film AB	9	Filmpoint Communication Aktiebolag	10
Scanbox Entertainment Sweden AB	9	NEP Sweden AB	10
Gothenburg Film Studios AB	8	Motion FX MFX TV AB	9
Lucky Punk Aktiebolag	8	Filmgate AB	9
Frontema AB	8	Svensk Satellitservice SMATV AB	8
Krabbetornet AB	7	Filmtajm Video i Göteborg Aktiebolag	7
Bobby Digital Studios AB	7	Olmako Aktiebolag	7

VÄSTSVENSK FILMBRANSCH

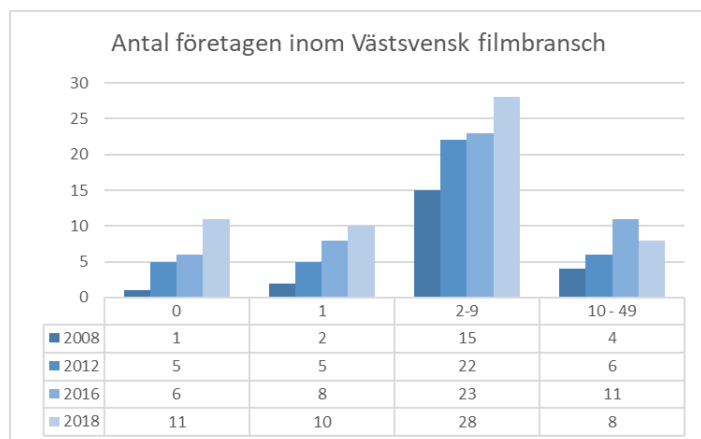
Detta avsnitt ger en överblick av företagens utveckling i föreningen Västsvensk filmbransch. Illustrerande tabeller och diagram ligger i slutet av avsnittet.

Analysen omfattar antal arbetsställen och anställda, omsättning (kkkr.), förädlingsvärde (kkkr.) och de tjugo största företag. I branschföreningen VF ingår idag 57 företag, och dessa har haft en väldigt stark tillväxt mellan 2008-2016.

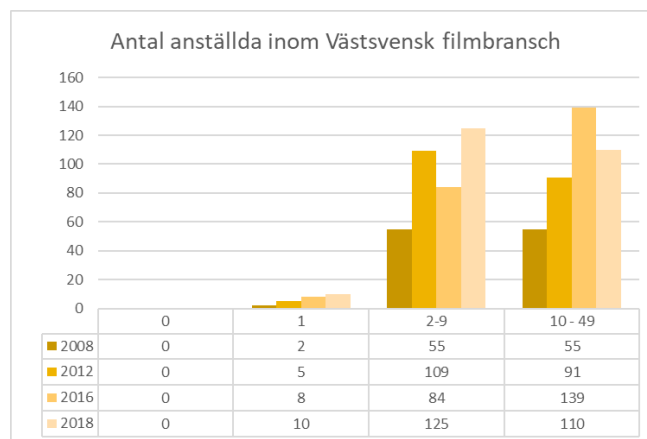
- **Företagen i VF registrerades runt 2005.** 12 företag som grundades före 2000. Det äldsta företaget är Lucky Punk AB som grundades 1982.
- **Antalet anställda har mer än dubblats, dvs 119%** (245 anställda 2018)
- **Den totala omsättningen har ökat med 268%** (604 080 kkr 2018)
- **Det totala förädlingsvärdet har ökat med 217%** (238 369 kkr 2018)
- **De flesta företagen inom VF har 2-9 anställda**
- **De två största företagen har båda 17 anställda** (Haymaker AB och Superstudio D&D AB)
- **36 av 57 medlemsföretagen ligger i GR**
- **38 företag (av 57) i VF är också med i analysen av VGR.** Detta betyder att resterande företag har angett SNI-koder som ligger utanför Kreameterns definition av KKN (Tabell 2).

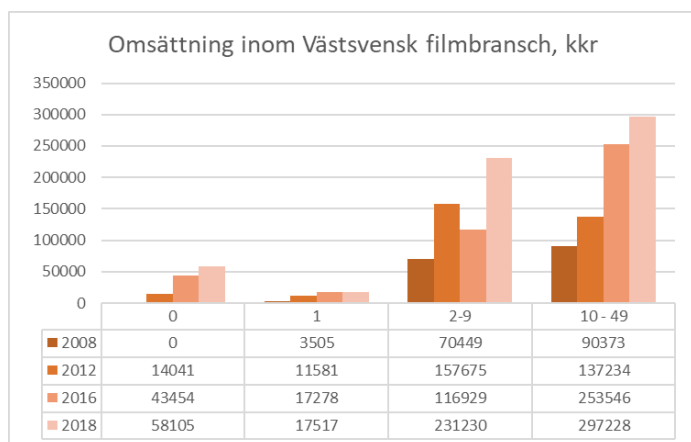
Figur 13. Antal arbetsställen och anställda i Västsvensk filmbransch, 2008-2018

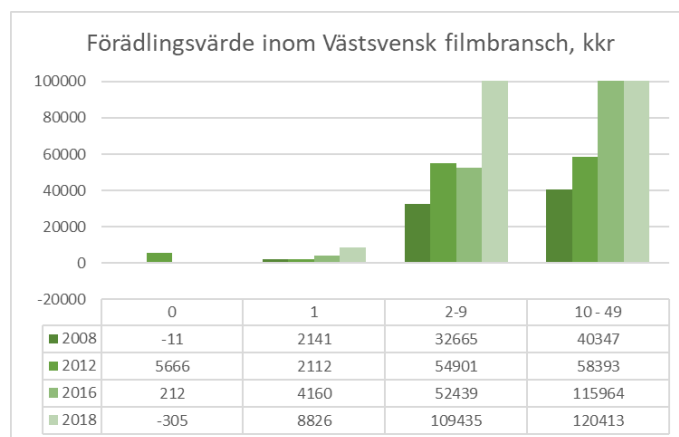
Figur 14. Antal arbetsställen i VF, 2008-2018

Figur 15. Antal anställda i VF, 2008-2018

Figur 16. Total omsättning, kkr, i VF, 2008-2018

Figur 17. Total förädlingsvärde, kkr, i VF, 2008-2018

Tabell 5. De tjugo största företagen inom film och TV i Västsvensk filmbransch, 2008 och 2018

FILM & TV, Göteborgsregionen - 20 största			
2018		2008	
Företag	Anställda	Företag	Anställda
Haymaker AB	17	STARK Film AB	25
Superstudio D & D AB	17	Filmpoint Communication Aktiebolag	10
Nordisk Undertext AB	16	Koko Kaka Entertainment AB	10
Filmgate AB	14	TMP Media Group AB	10
Oddway Film & Television AB	13	Filmgate AB	9
Edithouse Film Works AB	12	Nordisk Undertext AB	6
TMP Media Group AB	11	Complete Media BAC AB	4
Vingaland AB	10	GÖTAFILM Aktiebolag	4
Klas Jansson Bygg AB	9	Hyrmax Svenska Aktiebolag	4
STARK Film AB	9	Illusion Film & Television Aktiebolag	4
Filmpoint Communication Aktiebolag	9	Meindbender INC AB	4
Lucky Punk Aktiebolag	8	Eyebrite AB	3
Gothenburg Film Studios AB	6	PBD Film AB	3
Hyrmax Svenska Aktiebolag	6	Superstudio D & D AB	3
Red Rental by MAAN AB	5	Tussilago AB	3
CloudBerry Post AB	5	Dockhus Animation AB	2
Enric Production AB	5	Fundament Film Göteborg AB	2
Chimney Gothenburg AB	5	Lucky Punk Aktiebolag	2
Tussilago AB	5	Vilda Bomben Film AB	2
Cinenic Film AB	4	Chimney Gothenburg AB	1

METOD FÖR KARTLÄGGNING

Grundläggande dokument för kartläggning är:

- Kreametern
- VGR kartläggning
- KKN kartläggning i Skåne
- Creative Europe
- Cluster Panorama
- Exportera Kreativitet
- Fler filminspelningar till Sverige
- Modebranschen i Sverige
- Musikbranschen i siffror
- Mapping the Creative Value Chain
- Creating growth Measuring cultural and creative markets in the EU
- Allt finns i Göteborg! - Genomlysning av kulturella och kreativa näringar inom mode, design, konsthantverk och arkitektur i Göteborg

Kvantitativ analys:

- SNI-listor från VGR för att få jämförbara data
- Uppdelning i 9 delbranscher baserat på VGR och nationell definition
- Konsultation med SCB
- Summering av företag i excel som har samma organisationsnummer, till exempel Lindex Sverige, för att få alla företag en gång
- Uppdelning och av företag till delbranscher
- Analys av hela näringen: antal anställda, antal arbetsställen, omsättning, förädlingsvärde (FV), personalkostnad och kapitalkostnad, företags flytt
- **Analys av 20 största företag**
- Analys av delbranscher: antal anställda, antal arbetsställen, omsättning, förädlingsvärde (FV), personalkostnad och kapitalkostnad.
- Fördjupning i branschsegmentet Film och TV

Kontaktuppgifter

Filmkontoret Göteborg/Kulturförvaltningen Göteborgs Stad

Telefon: 031-365 34 83

E-post: martina.eriksdotter@kultur.goteborg.se

